

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 50 • nr. 7 • juli / augustus 2014 • € 1,75 • www.sp.nl

SP 100% SOCIAAL

STUDEREN ALLEEN VOOR RIJKEN?

HOE VOLKSHUISVESTING UIT BEELD VERDWEEN

DE VERNIEUWDE WEBSITE VAN DE SP

Arend van Dam

Gees van der Veen / Hollandse Hoopje

KANDIDAATSTELLING EERSTE KAMER

In mei 2015 kiezen de leden van Provinciale Staten een nieuwe Eerste Kamer. Leden van de SP die in aanmerking willen komen voor een plaats op de lijst, kunnen zich tot 15 oktober 2014 aanmelden bij de kandidatencommissie. Op pagina 15 van deze Tribune vind je meer informatie over de procedure.

★ ROOD jong in de SP

**BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID?
SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE
JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!**

Ook dit jaar is ROOD in augustus weer aanwezig bij de introductieweken in studentensteden in het hele land. Tijdens deze weken maken nieuwe studenten kennis met de stad waar ze gaan studeren en ook meteen met ROOD, de meest actieve politieke jongerenorganisatie.

Regel dus op tijd een kraampje en laat studenten op een toffe manier kennismaken met ROOD. Vorig jaar konden nieuwe studenten op de introductiemarkten bijvoorbeeld kiezen tussen Jouw Studiefinanciering of de JSF. Vragen? Stuur een mail naar rood@sp.nl

foto Archief ROOD

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Robert de Klerk
Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Ingrid de Groot,
Roland Heitink, Suzanne van de Kerk,
Sander van Oorspronk, John de Pater,
Eduard van Scheltinga, Kees van de
Veen, Karen Veldkamp

Cover: Eduard van Scheltinga

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties
Arend van Dam
Wim Steenhagen
Kees Willemen

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

**Abonnementen- en
ledenadministratie**
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

**De Tribune in
gesproken vorm**
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Actueel

Nieuwe instelling legt publieke sector aan het infuus

4

Volkshuisvesting

Hoe de politiek de huurbazen verleidde

6

Frank Schinkel

'Ik was te sociaal voor de politie'

18

Noord-Irak

Wanhoop en hoop

22

Groningen

Vluchtelingen op de camping

38

12 Nieuw: www.sp.nl

28 Wielrennen: betalen per Giro?

31 Mantelzorgboete: 'Oma weet niet wat ze fout doet'

32 Gewonnen strijd voor eerlijke pensioenen

42 ROOD: Selfies van het nieuwe bestuur

44 Mirjam Janson kiest niet voor de kiloknaller

15, 16, 17, 35, 36, 37 Nieuws **45** Brieven **46** Zomerpuzzel

48 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Verzilveren en doorpakken

We kunnen stellen dat de eerste helft van dit jaar voor de SP erg succesvol is verlopen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen haalden we twee keer zoveel zetels. En die winst is verzilverd. We leveren nu in drie keer zoveel gemeenten wethouders.

Bij de verkiezingen voor het Europees Parlement zorgden we voor een nieuwe doorbraak. Voor het eerst in onze geschiedenis werden we de grootste partij op links. Dat is een resultaat om trots op te zijn en een extra aanmoediging om juist nu door te pakken en onze partij verder te verbreden.

Lokaal kunnen wij nu laten zien dat de SP het verschil maakt, al zal dat niet altijd makkelijk zijn. Onze wethouders krijgen te maken met harde kabinetsbezuinigingen op de zorg en sociale zekerheid. We zullen onze versterkte positie goed moeten benutten om die bezuinigingen sociaal op te vangen én tegelijk het verzet tegen dit kabinetsbeleid op te voeren.

Een volgende kans om ons geluid verder te versterken dient zich bovendien alweer aan. Natuurlijk in die gemeenten waar we in november meedoen aan de herindelingsverkiezingen, maar we zetten na de zomer ook de campagne voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten (maart 2015) in de steigers. Deze verkiezingen worden belangrijker dan ooit. Houdt de gedoogconstructie stand in de Eerste Kamer of sturen we het kabinet naar huis?

Ik wens u een fijne zomer. En rust goed uit want we gaan na de zomer volop door met Nederland te laten zien dat de verandering die we nodig hebben, uiteindelijk alleen van de SP zal komen.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

In het Verenigd Koninkrijk wordt de NHS, de Britse gezondheidszorg, soms stiekem en soms openlijk in stapjes aan private investeerders verkocht. Er is veel protest tegen. In London hangt deze poster: N4S, not for sale. Niet te koop, waarbij de 4 ook op een omgekeerde h lijkt (NHS).

PUBLIEKE SECTOR WORDT SPEELBAL INTERNATIONAAL KAPITAAL

Bijna geruisloos heeft zich een nieuw stukje uitholling van de publieke sector aangediend. Met de oprichting van de 'Nederlandse Investeringsinstelling' komen zaken als sociale woningbouw, zorg en onderwijs in de invloedssfeer van grote, mogelijk buitenlandse investeerders.

Het klinkt als goed nieuws: een dozijn Nederlandse pensioenfondsen en verzekeraars is bereid om miljarden gaan investeren in de Nederlandse economie en wil daartoe de Nederlandse Investeringsinstelling (NII) gaan oprichten. Die NII moet gaan optreden als een soort intermediair, tussen de investeerders en de sectoren waarop het oog van die investeerders valt. Immers: banken zijn voorzichtiger geworden met het verstrek-

ken van leningen en dat belemmert de investeringen en dus het economisch herstel. Beetje vaag nog, maar het klinkt goed.

In een brief aan de Tweede Kamer beschrijft minister Kamp van Economische Zaken de voordelen van de NII en dat epistel scheidt al wat meer duidelijkheid. Volgens hem zijn er namelijk 'op dit moment belemmeringen die de beleggings-

mogelijkheden voor institutionele beleggers beperken', zoals 'de beperkte schaal van beleggingsprojecten' en het ontbreken van 'specifieke kennis waardoor beleggers uiteindelijk voor andere projecten kiezen'. De NII moet 'vraag en aanbod van financiering' beter op elkaar aan laten sluiten, aldus de minister. Interessant detail: ook buitenlandse investeerders en banken zijn welkom. En de website van de Rijksoverheid meldt:

van ouderen of bij een deugdelijk functionerende lokale overheid worden op die manier belangrijke spelers bij voorzieningen die voor alle Nederlanders van belang zijn. Zij zullen bovendien een rendement willen zien op het geld dat zij direct bij de publieke dienstverleners beleggen. De vraag is of zij zich zullen onthouden van bemoeienis met het bestuur van de dienstverleners. Over het idee dat pensioenfondsen investeren kun je discussiëren. Maar met deze NII, nota bene zelf een private speler, worden onze sociale woningbouw, de zorg, het onderwijs en zelfs gemeenten een speelbal van partijen waar we geen invloed op hebben.'

Minister Kamp verzekerde in de Kamer weliswaar dat de NII geen zaken gaat doen met de beruchte private-equityfirma's, die kapitaal steken in instellingen of bedrijven in de hoop dat ze het betreffende 'object', of delen daarvan, later met winst weer kunnen doorverkopen. Maar die toezegging stelde Gesthuizen niet bepaald gerust. 'Bij de moraal van tal van banken en investeerders, zowel buitenlands als Nederlands, kun je vraagtekens zetten. We hebben allemaal kunnen zien dat niet alleen private-equity-firma's vaak nietsontziend opereren.'

De SP drong er in de Kamer nog op aan om de NII niet met privaat geld op te richten en de instelling in ieder geval goed te blijven controleren. Maar voor een Kamermeerderheid hoefde dat niet...

Infuus

Nog niet zo heel erg lang geleden lanceerde de SP het voorstel voor een Nationale Investeringsbank (NIB). Gedachte daarachter was dat de overheid ondernemers te hulp zou schieten met achtergestelde leningen, nu banken terughoudend zijn met het verstrekken van krediet. Voordeel daarvan: ook initiatieven en innovaties met een wat minder snel financieel rendement krijgen een kans. Het SP-voorstel haalde het destijds niet en nu ligt er het plan voor de NII. En dat gaat volgens Sharon Gesthuizen feitelijk uit van het tegenovergestelde. 'Waar onze insteek publieke steun voor private ambitie was, legt deze NII de publieke sector juist aan het infuus van private geldschietsters.'

Volgens genoemde website van de Rijksoverheid "is gebleken dat pensioenfondsen en verzekeraars kansen zien om meer van hun vermogen te investeren in de Nederlandse economie". De oprichting van de NII lijkt zodoende vooral een wens van Nederlandse pensioenfondsen en verzekeraars.

tekst Rob Janssen
foto secretlondon123/Flickr

'Daarbij is te denken aan investeringsprojecten in de woningbouw, infrastructuur en de zorg.' Met andere woorden: in de publieke sector gaat de deur wagenwijd open voor massief privaat kapitaal.

Inmiddels heeft de Tweede Kamer in overgrote meerderheid groen licht gegeven voor het optuigen van de NII. 'Schokkend', vindt SP-Kamerlid Sharon Gesthuizen. 'Feitelijk wordt de NII ingezet ter vervanging van financieringstekorten bij de gemeenten. Uitermate zorgelijk. Want hoe hoog hebben private investeerders kwaliteit en dienstverlening in het vaandel staan? Of zien zij de publieke sector toch vooral als 'cash cow', als melkkoe? Instellingen die geen enkel direct belang hebben bij goede verzorging

COLUMN

Sexy

De baas van ondernemend Nederland, Bernard Wientjes, neemt afscheid van VNO-NCW. Daarom ging de Volkskrant bij hem langs. Het werd een ontluisterend gesprek.

Je zou verwachten dat de werkgeversvoorzitter bij deze gelegenheid zou reflecteren op de crisis die ons al vanaf 2008 in haar greep houdt. Je zou verwachten dat hij de manco's van het systeem zou benoemen. Op z'n minst zou hij kunnen komen met suggesties om het graaien aan de top te beteugelen, een van de oorzaken van de crisis. Niets van dit alles. Wel doet hij de volgende vaststelling: 'Solidariteit is niet meer sexy.' Welja, moet je horen wie het zegt. Als Wientjes de afgelopen jaren één ding met alle mogelijke vastberadenheid heeft gedaan is het de solidariteit afbreken. Hij heeft er mede voor gezorgd dat de inkomens- en vermogensverschillen in ons land fors zijn toegenomen. Hij heeft eraan bijgedragen dat alle sociale wetten zijn verslechterd, dat de sociale werkvoorziening wordt afgebroken, dat de ontslagbescherming is geminimaliseerd en de WW is bekort.

Het was ook deze Wientjes die het Nederlandse volk meende ernstig te moeten waarschuwen voor het gevaar dat ons land bedreigt: de SP. Het was aan de vooravond van de Tweede Kamerverkiezingen in 2012 dat hij hel en verdoemenis voor onze economie voorspelde wanneer het programma van de SP zou worden doorgevoerd. Gezien de grote sympathie die de SP ondervindt, was dat namelijk helemaal niet ondenkbeeldig. Wientjes luidde de noodklok.

VNO-NCW blijkt steeds meer de beschermheer van de zelfverrijkende CEO's, en steeds minder de belangenbehartiger van de échte ondernemers, de mensen die werkzaam zijn in het midden- en kleinbedrijf.

Op een bijeenkomst november vorig jaar zei de voorzitter van MKB-Nederland, Michaël van Straalen: 'De SP is de enige partij die écht mkb-minded is.' Wientjes is niet sexy. Goed dat hij weg is.

Jan Marijnissen

De beroemde SS Rotterdam, miljoenenproject waarmee de Rotterdamse corporatie Woonbron met huurdersgeld het schip in ging.

HOE DE POLITIEK DE HUURBAZEN VERLEIDDE

MILJOENENJACHT

De parlementaire enquête Woningcorporaties brengt adembenemende feiten aan het licht over miljardenverliezen en Maserati's. Hoe heeft het ooit zo ver kunnen komen in Nederland Woonland? Hoe kan het anders? 'Ik kan niet in de boeken van andere corporaties kijken, maar wij blijven investeren.'

foto Thomas Raupach / HH

foto Brian Snelson

Een Maserati Quattroporte - de logische keuze als je als corporatiedirecteur om vervoer verlegen zit?

Het moet rond de millenniumwisseling geweest zijn, dat toenmalig SP-Kamerlid Remi Poppe in een onbewaakt moment tegen een Tribuneredacteur zei dat het woord volkshuisvesting langzaam aan het verdwijnen was in de Kamerstukken. Poppe keek er ietwat bedachtzaam bij, maar onthield zich verder van enige duiding van zijn uitspraak. Of het woord volkshuisvesting ooit officieel is afgeschaft is onduidelijk, maar feit is dat het woord bij het aantreden van het eerste kabinet-Rutte werd geschrapt als Rijksbeleidsaanduiding: in 2010 werd het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) afgeschaft en bij het ministerie van Binnenlandse Zaken was voortaan een onderdeel genaamd Wonen ondergebracht.

En nu, medio 2014, halen in het kader van de parlementaire enquête Woningcorporaties voormalige hoge omes van woningcorporaties vrijwel dagelijks het nieuws met derivatendebacles, dikke auto's en 'dienstreizen' van hun voormalige topmannen. Anno 2014 verbazen we ons over de honderden miljoenen euro's die buitenlandse bankiers hebben verdiend aan de mislukte financiële avonturen van Vestia. Om nog maar te zwijgen over de adembenemende salarissen die menig directeur opstreek. En dus is de vraag gerechtigd: hoe heeft het in hemelsnaam zo ver kunnen komen? Voor de beantwoording gaat Remi Poppe ver terug in de tijd. Want het is in de jaren tachtig dat het door Reagan en Thatcher gepropageerde marktdenken ook in politiek Nederland

wortel begon te schieten. 'De kabinetten-Lubbers zetten daar steeds meer de deur voor open', blikt Poppe terug. De overheid werd gezien als een log en traag bureaucratisch geheel en de publieke sector moest gerund worden door het bedrijfsleven, zo was in brede kringen de opvatting. En dus moesten zaken als openbaar vervoer, zorg en energievoorziening vooral geprivatiseerd worden, of op z'n minst gezegend met marktwerking. Zo ook de volkshuisvesting. In 1995, het eerste Paarse kabinet regeerde, werd in de Tweede Kamer de zogenaamde bruteringswet aangenomen, waarmee de woningcorporaties financieel verzelfstandigd werden. De rijkssubsidies werden geschrapt en voortaan moesten de corporaties zelf de broek ophouden. Poppe tijdens

Gratis een privézwembad laten aanleggen door aannemers die voor je corporatie opdrachten doen - heel normaal voor een Bredase corporatiedirecteur?

een Kamerdebat in 1995: 'De bruterling betekent in feite het einde van de sociale huisvesting in Nederland. De rijksoverheid trekt de handen af van de volkshuisvesting. Dat is een breuk in de geschiedenis van de volkshuisvesting in Nederland die zijn weerga niet kent. (...) De corporaties verworden tot commerciële organisaties, voor wie het exploitatieresultaat de maatstaf der dingen moet zijn. Daarom is er geen enkele reden om aan te nemen, dat de huurverhogingen gematigd zullen zijn.'

Poppe nu: 'De algemene opvatting was destijds, dat er te veel sociale huur in Nederland zou zijn en dat dat geld kostte. Eigenlijk werd toen de gedachte losgelaten dat wonen een recht is. Wonen werd vooral een middel om geld te verdienen.' Woningcorporaties beschikten door de bruteringsoperatie ineens over tientallen miljarden aan vermogen en door de indertijd constante waardevermeerdering van het woning-

vastgoedbezit groeide dat vermogen flink. Poppe: 'Wat je bovendien zag, was dat tal van politieke partijen vonden dat corporaties huurhuizen moesten gaan verkopen, om ook de lagere inkomens in staat te stellen vermogen op te bouwen. Kortom: een huis werd niet meer primair gezien als iets waarin je kunt wonen, maar als iets waar je geld mee kon verdienen. De politiek heeft woningcorporaties daartoe verleid, ja zelfs gedwongen. Ja, en we weten hoe het met die hypotheek uit de klauwen is gelopen, hoeveel huizen er "onder water" staan. Die bruteringswet was niets anders dan een zeepbel.'

Gouden bergen

Ook ging in die jaren op grote schaal de sloophamer door het sociale huurwoningbestand. Duurder en groter bouwen was het devies, opdat mensen die het konden betalen hun goedkope huurhuizen zouden vrijmaken voor hen met een smallere beurs. Maar wat is een dikke beurs waard, als je met je hypotheek onder water komt te staan? Velen geloofden echter de gouden bergen die de politiek en de banken hen voorschotelden. Als huurder was je een dief van je eigen portemonnee, zo hoorde je maar al te vaak. Poppe: 'Hogere risico's werden zelfs aanbevolen. Kun je het de mensen dan kwalijk nemen dat ze daarin meegingen? De verleider is de ware oorzaak van de ellende waar zoveel mensen nu in zitten. Want de bomen groeiden niet voor eeuwig de hemel in. Huizen werden niet 'alleen maar meer' waard, zoals vele jaren was voorgespiegeld. Breekpunt is het jaar 2008, waarin de crisis uitbrak. De waarde van onroerend goed daalde dramatisch en het vermogen van de corporaties dus ook. De woningmarkt kwam muurvast te zitten. Maar niet alleen dat. De hele financiële wereld ging onderuit en dat had rampzalige gevolgen voor tal van Nederlandse woningcorporaties die met hun vermogen – feitelijk de huizen waarin mensen wonen – massief waren gaan speculeren. Alleen al Vestia ging voor ruim twee miljard euro het schip in door de handel met derivaten (zie kader volgende pagina) waarvan eigenlijk niemand wat snapte. Behalve de banken, die er grof aan verdienden. Hoe dat allemaal kon? Wel, het overheidstoezicht op de financiële wereld werd gedurende de jaren negentig sowieso verregaand versoepeld – de Verenigde Staten gingen voorop. En in Nederland stond het nota bene door de overheid gedekte Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) als toezichthouder er onderhand bij te juichen, toen Vestia zo'n tien jaar geleden de derivatenmarkt opging. Er was een levensgevaarlijk dubbel vliegwielt-effect ontstaan: woningcorporaties hadden zichzelf in hun nieuwe rol als eigen-

'Wonen werd vooral een middel om geld te verdienen'

Tonnen aan cash geld werd gevonden bij een inval bij een corporatiedirecteur - mogelijk steekpenningen. Van een topsalaris kom je natuurlijk niet rond.

‘Op kosten van de corporatie rondrijden in een Maserati’

standige vermogensbeheerders overgeleverd aan het inmiddels net zo ongecontroleerde financiële wereldcasino. Een bizarre situatie, want hun zogenoemd vermogen bestond in werkelijkheid uit het onderdak van miljoenen huurders. Laatstgenoemden waren feitelijk op drie manieren de sjaak toen in 2008 de pleuris uitbrak: als garantsteller voor de risico's die corporaties liepen én als belastingbetaler die de overheid van kapitaal voorzag om de banken te redden die zichzelf overspeeld hadden. Plus dat bij het derivaten-debacle bij Vestia alle andere woningcorporaties via de zogenaamde landelijke saneringsnorm verplicht zijn om mee te betalen aan het overeind houden van Vestia. In zeker zin vallen alle huurders dus 'in de prijzen'.

Boer, pas op je kippen

En nu is er dan de parlementaire enquête, die tot doel heeft 'om tot een beoordeling

te komen van het stelsel om zo bij te dragen aan ontwikkeling van toekomstig beleid'. Tijdens de openbare verhoren stelde de Delftse professor André Thomsen dat de risico's van de sector vooral zitten in de 'ontwikkelingspoot' bij woningcorporaties. Thomsen stapte op uit de raad van commissarissen van Woonbron, toen rondom deze Rotterdamse corporatie zich een van de meest opzienbarende fiasco's uit de woonsector voltrok: de SS Rotterdam. Het opkalefateren van dit stoomschip – aanvankelijk geschatte kosten: 6 miljoen euro – moest een bijdrage leveren aan de wijkaanpak in Rotterdam Zuid, maar het project leidde schipbreuk. Schade: meer dan 200 miljoen. Remi Poppe en zijn Kamerfractiegenoot Paulus Jansen vroegen toenmalig minister Vogelaar (PvdA) of dit soort avonturen wel tot de kerntaken van een woningcorporatie behoorden. Antwoord: ja. SP-Kamerlid Sadet Karabulut heeft kabi-

net en Kamer opgeroepen om gedurende de enquête geen nieuwe maatregelen te nemen die tot verdere afbraak van de sociale woningbouw leiden. Ze wil eerst de uitkomsten van het onderzoek afwachten, voordat bijvoorbeeld het debat over een wijziging van de wet op corporaties kan beginnen. Karabulut: 'De enquêtecommissie doet waardevol werk en de resultaten moeten we serieus nemen. Het stomste wat je kunt doen is nu doordenderen en nog meer maatregelen nemen die de positie van huurders en corporaties verder verslechtert.' Zo wil het kabinet de sociale huursector verkleinen en tijdelijke huurcontracten mogelijk maken, waardoor de huurbescherming wordt aangetast.

'Juist nu de grote blunders die gemaakt zijn worden onderzocht, willen partijen in de Tweede Kamer doorgaan met het verder afbreken van de sociale woningbouw. Dat is heel dom. Er moeten grondig lessen uit het verleden worden getrokken, voordat er nieuwe ingrijpende maatregelen kunnen worden genomen. Ik maak me niet alleen zorgen over de betaalbaarheid voor huurders, maar ook over de beschikbaarheid van sociale huurwoningen. Laten we eerst afwachten welke lessen we kunnen leren uit het parlementair onderzoek, voordat we praten over nog meer liberalisering in de sociale woningbouw.'

Volgens Wilbert Pothoff, directeur van de Limburgse woningcorporatie Destion, moet de parlementaire enquête in ieder geval leiden tot duidelijkheid en verbeteringen. 'Op kosten van de corporatie rondrijden in een Maserati, dat kan natuurlijk niet', stelt hij. 'Maar als woningcorporatie hebben wij behoefte aan duidelijkheid over wat wel mag en wat niet. Kijk, dertig jaar geleden waren woningcorporaties vaak nogal autoritair en waren ze veel bezig met wat allemaal níet kon en mocht. Dat is in de loop der jaren allemaal wel naar de goede kant opgeschoven. Vandaar dat ik hoop dat Blok (minister van Wonen –red.) ons naar aanleiding van de parlementaire enquête niet terug in het hok stuurt en op die manier de creativiteit en het maatschappelijk verantwoord ondernemen gaat ondermijnen. Maar op zichzelf zijn strakke kaders helemaal niet erg', aldus Pothoff.

Destion beheert zo'n 2500 woningen en behoort daarmee tot de relatief kleine spelers. Niettemin kost het derivaten-

ZONDER TE KNIPPEREN: FARSHAD BASHIR

Farshad Bashir is namens de SP lid van de parlementaire enquêtecommissie Woningcorporaties. De Volkskrant plaatste een opmerkelijke observatie van hem tijdens de openbare verhoren: "Zonder te knippen boren zijn ogen zich in de ziel van woningbouwers en hun handlangers. Hoe heb je dit kunnen doen, lijken zijn ogen vaak te zeggen. Maar ook: wee je gebeente als je nu geen schoon schip maakt." Bashir kan wel lachen om die omschrijving, maar bevestigt noch ontkent de gedachten die hem worden toegedicht. Want dat mag zolang het onderzoek nog loopt nou eenmaal niet. 'Wij verhoren alle actoren en daar komen tot nu toe interessante dingen uit', aldus Bashir. 'Vestia is een van de casussen die we onderzoeken. Die corporatie verloor twee tot vier miljard euro door de handel in derivaten. Voor ons als commissie is het interessant om te kijken of die derivaten werden gesloten om de renterisico's van Vestia af te dekken, of dat persoonlijk gewin en speculatie daar ook het motief was. Immers: een tussenpersoon verdiende twintig miljoen aan de Vestia-derivaten en daarvan sluisde hij stiekem de helft door aan de kasbeheerder van de woningcorporatie. Minstens even belangrijk is de vraag wat voor gevolgen dit heeft gehad voor de huurders. En niet alleen die van Vestia, want ook andere corporaties moeten via de zogenaamde }saneringsheffing meebetalen voor het debacle bij Vestia.'

Naar verwachting rondt de enquêtecommissie haar onderzoek komend najaar af.

avontuur van Vestia de Limburgse woningcorporatie zo'n half miljoen euro aan saneringssteun. 'Dat geld gaat naar de schuldeisers van Vestia', verzucht Pothoff. Toch heeft het systeem ook voordelen,

Salaris: 267.000 euro

Als grote woningcorporaties via hun 'ontwikkelingspoot' de avonturier en schatrijke *global player* gaan uithangen, dan is het natuurlijk zaak dat de directeuren overeen-

1995 gelden als de volgende mokerslag voor de sociale huursector. Corporaties moeten vanaf dit jaar 1,7 miljard euro aan belasting betalen en de algemene verwachting is dat daardoor steeds meer nieuwbouw- en renovatieprojecten geschrapt zullen worden. Bovendien zijn veel corporaties gedwongen de huur tot aan het wettelijk maximum te verhogen.

Maar niet altijd. Vorig jaar kregen de huurders van Destion een brief waarin de woningcorporatie duidelijk maakt dat de verhuurdersheffing niét aan hen zou worden doorberekend. Ook blijft Destion tal van nieuwe woonprojecten van de grond tillen. Hoe lukt dat? Wilbert Pothoff: 'Ik kan natuurlijk niet in de boeken van andere corporaties kijken. Maar ons huishoudboekje is op orde. Onze bedrijfslasten en financieringen zijn op orde en bovendien hebben we ervoor gekozen om in een gunstige tijd te investeren in de bestaande woningvoorraad en onderhoud te plegen. En inderdaad: de verhuurdersheffing hebben we niet doorberekend aan onze huurders. Omdat we dat financieel niet nodig hebben. Maar er speelt ook nog iets anders. Wij vinden het als corporatie eigenlijk niet kunnen om te gaan kijken naar de inkomensgegevens van gezinnen, kijken of ouderen met hun pensioentje boven de grens van 34.000 euro uitkomen, kijken we of het inkomen van kinderen op moeten tellen bij het gezinstotaal. Dat soort dingen. Daar is de overheid voor. Wij vinden dat de huurprijs gerelateerd moet zijn aan het pand, aan datgene wat je huurt dus.'

'Vijf corporatiedirecteuren zitten boven de zogenaamde Balkenende-norm'

stelt hij: 'Natuurlijk is het fout dat op winst beluste speculanten dit geld deels in hun eigen zak steken. Maar het systeem op zichzelf behelst een zekere solidariteit tussen woningcorporaties. En dat leidt tot een financieringsvoordeel. Doordat de overheid garant staat kunnen wij goedkoper financieren.'

Heeft Destion eigenlijk ook derivaten? 'Nee', antwoordt Pothoff gedecideerd. 'Waarbij ik moet zeggen dat banken ook bij ons de deur plat hebben gelopen. Of we geen derivaten wilden kopen om risico's in de toekomst af te dekken. Op ons kwam het allemaal over als de vos die de passie preekt: boer, pas op je kippen. Toen hebben we gezegd: doen we niet. Klaar.'

komstige salarissen opstrijken. Onlangs werd bekend dat in Amsterdam vijf corporatiedirecteuren boven de zogenaamde Balkenende-norm zitten. Uitschieter was de baas van Eigen Haard, die 267.000 euro verdient. Voor het Amsterdamse SP-raadslid Erik Flentge was dat aanleiding genoeg om hen per brief verzoeken te om een deel van hun salaris in te leveren. Flentge: 'Of ze dat gaan doen? Volgens een overgangsregeling zijn deze salarissen toegestaan, helaas. Maar ik doe een moreel appèl. Dit zijn erg zware tijden voor huurders. Binnenkort komt er weer een nieuwe huurverhoging aan. Dat komt omdat het kabinet via de corporaties 1,7 miljard belastingen pint bij de huurders.' Daarmee doelt Flentge op de zogenaamde verhuurdersheffing. Deze kabinetsmaatregel van vorig jaar mag na de bruteringswet uit

DERIVATEN: WAT ZIJN DAT EIGENLIJK?

Vestia kwam in acute problemen door haar uiterst riskante derivatenportefeuille. Derivaten zijn zo'n beetje de bekendste en beruchtste producten van de financiële wereld. Beleggingsgoeroe Warren Buffet noemde ze ooit 'financiële massavernietigingswapens'. Derivaten zijn beleggingsinstrumenten waarvan de waarde gekoppeld is aan de waarde van andere producten of effecten en de handel ermee kan het best worden vergeleken met het handelen in toekomstverwachtingen of het speculeren met risico's. In de verwachting dat onroerend goed in de VS alleen maar meer waard zou worden, gingen massa's investeerders in derivaten in 2008 het schip in. Het luidde het begin van de kredietcrisis in.

Het gemene van derivaten is dat je zelf geen belang (bijvoorbeeld aandelen of obligaties) in het eraan gekoppelde product hoeft te hebben om er geld aan te kunnen verdienen. Beleggers kunnen zich met behulp van een variant op een derivaat, de *credit default swap* (CDS), indekken tegen risico's, bijvoorbeeld tegen een bankroet van Griekenland. In die zin kunnen beleggers belang hebben bij de ellende van een complete natie. Bekend is de metafoer van de verzekering tegen het afbranden van het huis van je buurman: als dat gebeurt gaat bij de belegger de vlag uit. En als de hele straat een soortgelijk CDS-contract heeft afgesloten, is de verzekeraar waarschijnlijk ook meteen failliet. (Tribune februari 2013)

Onlangs werd Destion door het Kwaliteitscentrum Woningcorporaties Huursector (KWH) aangewezen als een van de meest klantvriendelijke corporaties van Nederland. Opvallend in de KWH-kwaliteitsmeting is dat de best scorende corporaties de kleinere zijn. Wilbert Pothoff: 'Als directeur zit ik als het ware kort aan de bal: ik weet van iedere euro wat ermee gebeurt. Bij grote corporaties ziet dat er in de regel heel anders uit; daar moet een bestuurder vaak maar zien hoe het er op een lager niveau in de organisatie uitziet. Als ik lees dat voormalig Vestia-directeur Staal zonder goedkeuring vooraf van de raad van commissarissen tot zo'n 50 miljoen mocht investeren, dan schrik ik daarvan. Ter vergelijking: ik mag maar tot 150.000 per jaar gaan. Verder werkt bij Destion een team van bevlogen generalisten. Bij grote corporaties zie je vooral specialisten die vaak het grote plaatje niet zien.' Volgens een eerder dit jaar gepubliceerd onderzoek van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) is de ideale omvang voor een woningcorporatie tussen de 500 en 2500 woningen. Door opdeling in kleinere organisaties kunnen corporaties een kostenbesparing van minstens acht procent realiseren, aldus Coelo. Dat roept de vraag op waarom fusies en schaalvergrotingen bij woningcorporaties nog steeds de trend zijn. Is dat – zoals maar al te vaak beweerd wordt – omdat de dienstverlening aan de huurders daarmee verbetert? Of speelt er mogelijk anders vaak iets anders mee? Wie in de fusies

van woningcorporaties duikt, zal opmerken dat de betreffende directeuren vaak achter in de vijftig zijn en tegen hun pensioenleeftijd aan zitten.

een pot van 80 miljoen euro ingericht. Heel belangrijk, want als je de zogenaamde doorstroming wil bevorderen moet je mensen die met hun inkomen bijvoorbeeld net iets boven de sociale huurgrens zitten wel een

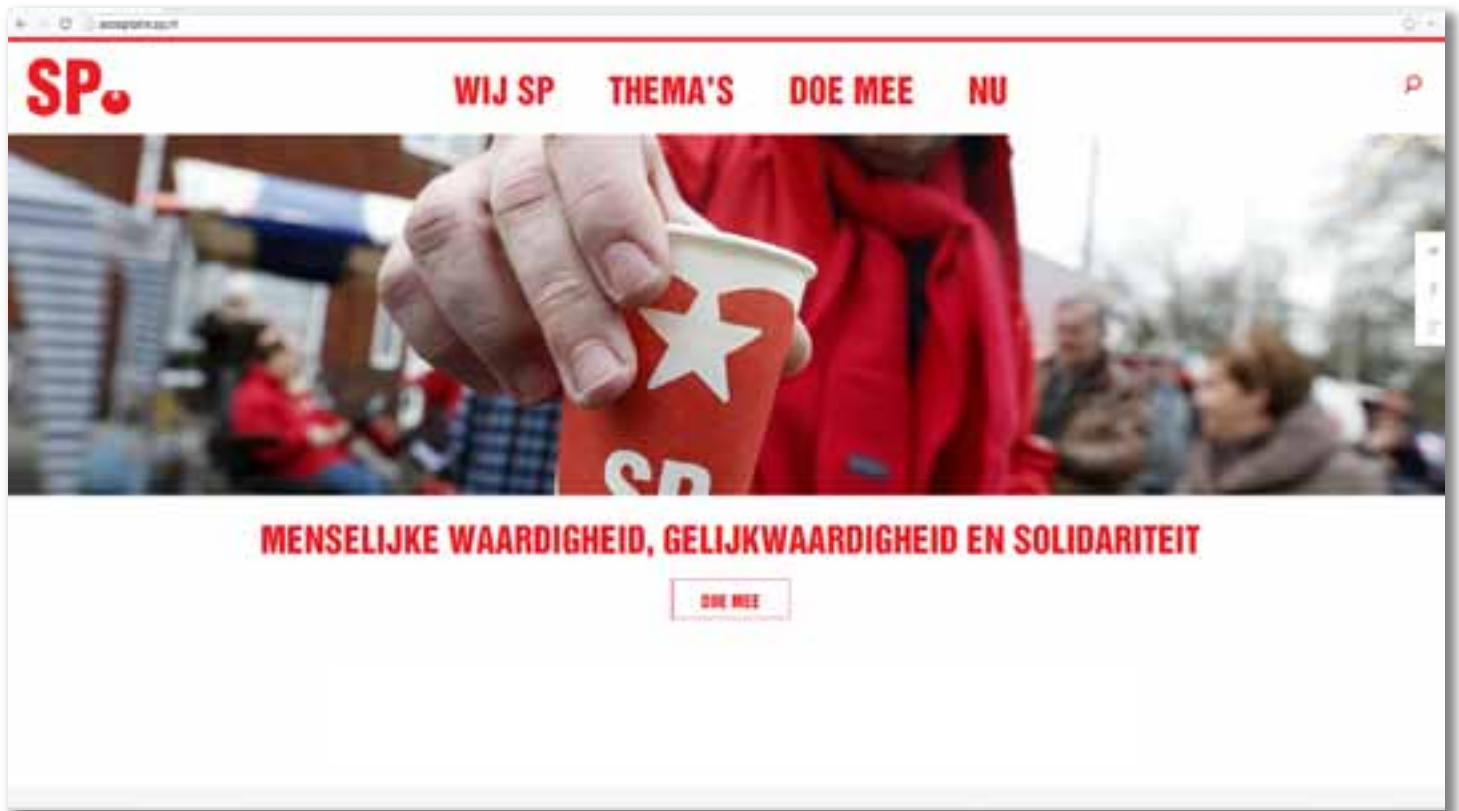
'Bij grote corporaties zie je vooral specialisten die vaak het grote plaatje niet zien'

Te lang te koop? Verhuren!

Hoe dan ook, het kersverse gemeentebestuur van Amsterdam (D66, VVD en SP) heeft de sociale woningbouw hoog op de agenda gezet. 'Waar het afgelopen stadsbestuur juist bovenop het landelijk beleid de sociale woningvoorraad extra inkromp, wil dit akkoord de afname zoveel mogelijk beperken. Daarnaast wordt 80 miljoen geïnvesteerd in nieuwbouw', zo meldt de Amsterdamse SP op haar website. In het coalitie-akkoord, getiteld Amsterdam is van iedereen, wordt het streven benoemd om in de sociale sector minimaal 500 woningen per jaar bij te bouwen. Ook het middensegment (huur tussen de 700 en 1000 euro) krijgt een impuls. SP-raadslid Erik Flentge: 'Dat segment dreigde te verdwijnen in Amsterdam. De coalitie heeft hiervoor nu

alternatief bieden. Anders trekken zij de stad uit.' Ook wil de hoofdstad de leegstand en lang uitstel van sloop voor nieuwbouw aanpakken. Staat een corporatiewoning langer dan een half jaar in de verkoop, dan moet die weer verhuurd worden. Ook koppelt Amsterdam een deadline aan de toestemming voor sloop. Erik Flentge: 'Te vaak en te lang werd in de afgelopen periode sloop voor nieuwbouw uitgesteld. Daardoor werd er geen onderhoud meer gepleegd en steeg de onzekerheid onder de wijkbewoners. En dus ook hun onvrede over hun wijk.'

tekst Rob Janssen

NIEUW: SP.NL

De website www.sp.nl wordt vernieuwd. De aloude website die ooit prijzen won, maar langzaamaan was verouderd, gaat verdwijnen. Een echt nieuwe website komt ervoor in de plaats. Met andere uitgangspunten.

STIJN DEKKER IS COÖRDINATOR webteam en ict bij de SP. Zeg maar webmaster, al houdt hij zelf helemaal niet van die term: 'Coördinator is veel beter. Webmaster is zo van bovenaf de baas spelen. We werken met een heel team. En het is veel meer dan alleen de website.' Hij is sinds oktober 2012 coördinator van een website waarvan veel mensen al lang vinden dat die weleens vernieuwd moest worden. 'Toen ik hier kwam werken in 2010, dacht ik al: oh, dan zullen we wel snel die website gaan vernieuwen. Maar dat moet je in stappen doen. Eerst is de achterliggende techniek voor de afdelingen gedaan. Dat hebben afdelingswebmasters gemerkt toen ze vorig jaar een cursus kregen in de nieuwe manier van stukjes, foto's en

informatie op hun lokale website zetten.' Met extern adviseur Rob ten Kulve, die veel ervaring heeft met aanbesteding van grote ict-projecten, werd een bureau gezocht dat deze belangrijke taak kon volbrengen. Dekker: 'Met Robs hulp kozen we voor Hoppinger, uit Rotterdam. De belangrijkste redenen waren dat zij alles in huis hebben en dat zij met open-sourceprogramma's werken. We willen open source omdat we als partij niet afhankelijk willen zijn van grote bedrijven voor het runnen van onze website. En je kunt het allemaal gewoon aanpassen zoals je het hebben wilt.' Met SP-voorzitter Jan Marijnissen en Maarten Hijink, van de afdeling communicatie van de landelijke SP-fractie, vormde Dekker de

stuurgroep; aangevuld met Remco Oude Alink van ontwerp bureau Thonik om de huisstijl in de gaten te houden.

'Doe nu mee'

Matthijs Stam, van Hoppinger, is verantwoordelijk voor het 'concept'. Dat betekent dat hij verantwoordelijk was voor de grote, overkoepelende keuzes. Hij denkt na over hoe de gebruikers zich op je website gedragen. Stam: 'Dat kun je alleen doen als de opdrachtgever, de SP dus, heel nauw betrokken is. Ik ben geen SP-stemmer, maar het was waanzinnig gaaf om met Jan Marijnissen te werken. De website komt in een traditie van SP-communicatie te staan; we hingen aan zijn lippen toen Jan de

Dezelfde pagina op een klein telefoonscherm, op een tablet en op een computerscherm. Het ziet er altijd goed uit.

geschiedenis van de partij vertelde.’ De nieuwe website mag dan in een traditie staan, dat betekent niet dat hij erg veel op de vorige website lijkt. Stam: ‘We begonnen helemaal aan het begin: wat zijn de kernwaarden? Het was een verademing om op dit punt met de SP te werken; de meeste opdrachtgevers kunnen maar moeilijk aangeven waarom ze het allemaal doen. De SP’ers hadden hier geen probleem mee. In overleg hebben we de kernwaarden teruggebracht tot iets waar de ontwerpers iets mee konden. Dat werd ‘100 procent sociaal, doe nu mee’. De website moest zo gemaakt worden dat je wordt gemotiveerd mee te doen met de idealen

van de SP. Dat zit overal in: in de structuur, de vormgeving en het soort informatie dat je vindt.’

Geavanceerde zoekmachine

De volgende stap was bedenken voor wie de site eigenlijk is: ‘De oude site was eigenlijk een digitale krant voor mensen die al heel erg betrokken zijn bij de partij. De nieuwe website is er meer voor de mensen die nog betrokken kunnen worden, of méér betrokken kunnen worden. Dat betekent wel dat de intensieve gebruikers van de website de meeste moeite zullen hebben met aanpassen. Het is niet meer de enorme verzameling

informatie direct op de voorpagina. Dus sommige dingen zullen niet verdwijnen, maar wel meer naar de achtergrond gaan, misschien zelfs naar SPnet, de site voor actieve leden. We hebben een geavanceerde zoekmachine voor de website gemaakt. Dat is sowieso een goed idee, maar voor de verstokte gebruiker extra belangrijk.’

Bram, Emma en Peter

Stam legt uit dat de website is gebaseerd op specifieke doelgroepen: ‘Om een idee te krijgen van hoe de doelgroepen naar de SP-website komen, en wat ze dan willen, zijn er drie types bedacht. Bram is de betrokken

Het team dat de nieuwe website ontwikkelde, bijna compleet bij elkaar op het kantoor van Hoppinger – een fris vormgegeven ruimte in een oude loods met uitzicht op de Rotterdamse Maas.

V.l.n.r. Maarten Hijink (SP), Linda Steenis, Wouter Ramaker, Richard Bakker, Rob ten Kulve, Rutger van Dillen, Stijn Dekker (SP), Remco Oude Alink (Thonik), Marijn Bom, Jan Marijnissen (SP), Rolf van de Krol, Harold de Smet.

Themapagina's, informatie over de SP en zoeken op de site: het is even wennen maar de moeite waard.

idealist, actief in de buurt, je buurman die uitlegt waar de SP voor staat. Emma is de startende stemmer die het politieke landschap nog niet goed kent. Het derde type is Peter, de ervaren stemmer die al een blauwtje heeft gelopen bij de partij waar hij eerst op stemde. De zwevende kiezer. Door hun ogen – echt letterlijk aan de hand van verhaaltjes die we over hen schreven – liepen we door concepten van de website heen.'

'Over flexibel gesproken'

Dekker erkent het belang van die aanpak: 'Het geeft heel veel houvast. Want er zijn zoveel keuzes die gemaakt moeten worden.' Begin augustus gaat de website live. Dekker: 'Voor die datum zijn er nog allemaal losse eindjes die eerst goed moeten zijn.' Over de technische en privacy-aspecten van de website is Dekker erg te spreken: 'Alles is https, dat betekent dat alle informatie versleuteld wordt uitgewisseld. We vragen soms aan mensen om persoonlijke informatie, en dan is het veiliger om dat zo te doen. Gewoon de hele website https dus. En als je geen cookies wilt, krijg je die ook niet. De website werkt dan net zo goed. Ik hoop dat niet iedereen ze uitzet, want cookies helpen ons juist weer om erachter te komen hoe bezoekers de website gebruiken. Dus aan de hand daarvan kunnen we de site weer verbeteren. En dat kan ook, want de achterliggende techniek maakt dat we alles in de hand hebben. Het is allemaal veel flexibeler. Over flexibiliteit gesproken: het is zo gemaakt dat het er goed uitziet op alle schermen, van kleine telefoonschermjes tot de enorme hd-schermen die sommige mensen bij hun pc hebben. Dus geen aparte mobiele website meer, en geen enorme witranden aan de rechterkant als je een groot scherm hebt.'

Lokale websites pas veel later

Op de vraag of de lokale afdelingssites ook meteen overgaan, is Dekker duidelijk: 'Nee, voorlopig nog niet. We gaan eerst zelf wennen aan de nieuwe site en alles wat er bij komt kijken voor ons. We gaan de site nog verbeteren aan de hand van wat we horen van gebruikers van de site. Pas daarna gaan we nadenken hoe we dat kunnen vertalen naar lokale sites.'

tekst Diederik Olders
foto John de Pater

> KANDIDAATSTELLING EERSTE KAMER

In mei 2015 kiezen de leden van Provinciale Staten een nieuwe Eerste Kamer. De Eerste Kamer vormt samen met de Tweede Kamer de Staten-Generaal, de nationale volksvertegenwoordiging. De Eerste Kamer beoordeelt wetsvoorstellen die door de Tweede Kamer zijn aangenomen.

Sinds 1995 is de SP vertegenwoordigd in de Eerste Kamer, op dit moment met 8 Kamerleden. Het lidmaatschap van de Eerste Kamer is een deeltijdfunctie.

Net als voor andere volksvertegenwoordigers geldt voor Eerste Kamerleden van de

SP de door de partij vastgestelde afdrachtregeling.

De Partijraad van de SP heeft een kandidatencommissie aangesteld om een lijst van kandidaten voor te bereiden. Leden van de SP die in aanmerking willen komen voor een plaats op de lijst, kunnen zich aanmelden bij de kandidatencommissie. Dat kan tot 15 oktober 2014.

Informatie over taak, werkwijze en samenstelling van de Eerste Kamer is te vinden op www.eerstekamer.nl. Informatie over de SP in de Eerste Kamer is te krijgen bij fractievoorzitter Tiny Kox tkox@sp.nl.

Kandidaten wordt verzocht om kort aan te geven waarom een plaats op de lijst wordt geambieerd en welke kwaliteiten hem of haar daarvoor geschikt zouden maken. Verder dient bij aanmelding een beknopt cv te worden meegestuurd.

Aanmelden kan als volgt:

per e-mail:
rvgijswijk@sp.nl

per brief:
Kandidatencommissie Eerste Kamer
t.a.v. Rosita van Gijswijk
Snoeckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

> 'HÉ, JIJ BENT TOCH VAN DE SP?'

Nog nooit gehoord van Langedijk? Dat kan, want het gaat om een kleine West-Friese gemeente. Sinds een jaar kennen wel bijna alle Langedijkers de SP en weten ze Roy Korbijn, de 21-jarige kartrekker van de nieuwe SP-ledenwerkgroep, goed te vinden. 'Ik kan niet meer rustig naar de supermarkt zonder een keer of drie aangesproken te worden met: hé, jij bent toch van de SP? Dan willen mensen bijvoorbeeld weten wat we van bepaald lokaal beleid vinden of waarom de SP een bepaald standpunt heeft ingenomen in de Tweede Kamer. Als ik zo'n vraag niet meteen kan beantwoorden, schrijf ik het mailadres op en kom ik er altijd later op terug.'

De vlag uit

Toen Korbijn een andere SP'er uit Langedijk tegenkwam bij een ledenvergadering van de SP in Alkmaar, ontstond het idee om een eigen SP-afdeling op te richten. Sinds de Langedijkse SP-leden in april 2013 voor het eerst bij elkaar kwamen, gaat de groep als een speer. Er is inmiddels een harde kern van zeven leden die begeleid wordt vanuit de SP-afdeling Heerhugowaard, iedere maand scholing krijgt en regelmatig acties organiseert. Lokale SP'ers zijn bijvoorbeeld bij alle geslaagde scholieren en studenten langsgeslaagd waar de vlag uithing. Korbijn: 'Op initiatief van ROOD proberen we ze te feliciteren met een cadeautje. We willen als partij laten zien dat we trots zijn op onze jongeren. Bovendien kunnen we ze dan meteen informeren over de bezuinigingsdrift die de minister heeft bij onderwijs en jongeren.'

foto Archief Roy Korbijn

'Dokter Korbijn' tijdens de jaarlijkse beddenrace in Langedijk.

De zorg ligt op straat, wat doet de gemeenteraad?

De SP in Langedijk is goed in ludieke acties. Zo trok de lokale SP, ondersteund door provinciale SP'ers, afgelopen september bijvoorbeeld veel bekijks tijdens de jaarlijkse beddenrace. Korbijn: 'Met de leus *De zorg ligt op straat, wat doet de gemeenteraad?* wisten we zo veel aandacht te genereren voor de veranderingen in de zorg.' Het leukste aan deze actie vond Korbijn dat zijn zusje die het syndroom van Down heeft, ook meedeed. 'Zij had het heel erg naar haar zin en riep de hele tijd: Stem SP! Stem SP!' Dit past volledig in Korbijns visie dat je vooral naar de mogelijkheden en talenten van mensen moet kijken, in plaats van naar hun beperkingen, inkomen of problemen. 'Het is belangrijk dat in de politiek opgekomen wordt voor bijvoorbeeld minima of mijn

zusje. Niet alle mensen kunnen altijd voor zichzelf opkomen en die worden daardoor makkelijk vergeten door ons als maatschappij.'

Raar opkijken

Aangezien de Langedijkse SP'ers zo actief aan de weg timmeren, had menigeen verwacht dat ze wel mee zouden doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Toch hebben ze dat bewust niet gedaan. In het verleden is een poging een SP-afdeling op te richten mislukt door gedoe over wie op de lijst mocht komen en dat heeft de SP in Langedijk geen goed gedaan. Korbijn: 'Nu lukt het gelukkig om die mensen stapje voor stapje weer actief te krijgen, mede dankzij de goede begeleiding die we krijgen van het scholingsteam van de SP. Omdat de groep nog zo jong is, hebben we bewust besloten nog niet mee te doen met de verkiezingen. De mensen moeten ons eerst leren kennen. En wij moeten de mensen eerst leren kennen, want wij zijn een partij die niet alleen in de raad wil zitten, maar ook op straat wil staan. Dat andere partijen dat maar raar vinden is logisch, er zit geen enkel echt links geluid hier in de gemeenteraad.' Als ze zo doorgaan, is de SP straks niet meer weg te denken uit Langedijk en zullen die andere partijen over vier jaar pas echt raar opkijken bij de verkiezingsuitslag.

> ESTAFETTE-ACTIES VOOR STUDIEFINANCIERING

Eerst in Groningen, toen in Utrecht, daarna nog in Amsterdam: jongeren demonstreren tegen de plannen van VVD, PvdA, Groen-Links en D66 om een schuldenstelsel in te voeren. ROOD-voorzitter Merel Stoop

maakt zich zorgen over de toegankelijkheid van studeren: 'Door het leenstelsel zit een student met gemiddeld € 30.000 schuld na de studie. Daardoor kunnen tienduizenden jongeren straks niet meer studeren.' Dat

deze vrees gegrond is, bleek al uit onderzoeken van het Centraal Planbureau, het Sociaal Cultureel Planbureau en de Vereniging Hogescholen. Stoop: 'Het gaat vooral om jongeren met ouders die het niet

> MELDPUNT ONDERWIJSGELD

Wat gebeurt er met de vele miljoenen euro's die naar het onderwijs gaan? SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk (foto) wil erachter komen: 'Vorig jaar heeft het kabinet 650 miljoen euro overgemaakt aan de scholen. Hartstikke mooi, maar het ministerie weigert na te gaan wat onderwijsbestuurders met het geld doen. Het kan gebruikt zijn voor extra leraren, maar het kan ook verspilld zijn aan dure vastgoedprojecten of bureaucratie. Mensen hebben het recht om te weten wat er met

foto Bas Stoffelsen

hun belastinggeld gebeurt.' Na berichten van de Onderwijsinspectie dat leraren weinig merken van investeringen in het onderwijs, heeft Van Dijk een meldpunt geopend.

Het meldpunt Onderwijsgeld is te bereiken via onderwijsgeld@sp.nl. Van Dijk wil weten wat de hoogte is van het bedrag waarover uw melding gaat; waar het geld volgens u aan wordt besteed; op welke bron uw informatie is gebaseerd en over welke school of schoolsoort het gaat.

breed hebben. Schandalig: de dikte van je portemonnee moet niet bepalen of je kunt studeren.'

'Schuldenstelsel de prullenbak in'

De estafette-acties zijn bedoeld om de druk op politieke partijen op te voeren. Er is een akkoord tussen VVD, PvdA, D66 en

GroenLinks, waardoor het plan ook in de Eerste Kamer steun heeft. Dat die druk toch nog kan helpen, bleek wel toen een paar jaar geleden de langstudeerboete alsnog van tafel ging, onder druk van acties en demonstraties. Tijdens de actie in Amsterdam bood ROOD bij het hoofdkantoor van de PvdA de gemiddelde studie-

schuld van € 30.000 aan waarmee ze studenten opzadelen door de studiefinanciering af te schaffen. Stoop: 'Laat deze demonstraties de opmaat zijn naar grotere demonstraties in het najaar. Dan kan het schuldenstelsel de langstudeerboete achterna, de prullenbak in.'

foto's Archief ROOD

> SP: 'FLATBEWONERS HENGELOSE ES NA ACTIES VOLLEDIG GECOMPENSEERD'

Met steun van de SP in Hengelo hebben bewoners een belangrijk succes geboekt. De woningbouwcorporatie wilde hun woningen slopen en de huurders moesten verhuizen. Vincent Mulder (foto) van de Hengelose SP: 'Corporatie Welbions heeft lang volgehouden dat de huurders van deze 208 woningen naar een andere vergelijkbare woning zouden moeten verhuizen, waarbij de maandelijkse huur dan aangepast vele malen hoger – soms meer dan 200 euro – zou zijn.' Met de SP in

foto SP Hengelo

Hengelo organiseerden de bewoners een manifestatie. Welbion gaf toe. Mulder: 'Ook de directie van Welbions moest erkennen dat je niet tegen mensen kunt zeggen dat ze gedwongen moeten vertrekken naar een gelijksoortige woning voor een veel hogere huur.' Bewoners die in de buurt willen blijven wonen krijgen een huurwoning met de zelfde huurprijs plus een verhuisvergoeding van 6000 euro. De SP houdt de vinger aan de pols om te kijken of de toezeggingen ook waargemaakt worden.

LEVENSERVARINGS-DESKUNDIGE FRANK SCHINKEL

‘TOT MIJN LAATSTE SNIK BLIJF IK VECHTEN TEGEN DE TWEEDELING’

Met alle aandacht van de afgelopen maanden voor collegevorming, mogen we natuurlijk niet vergeten dat het belangrijkste werk van de SP in de wijken plaatsvindt. Daar vinden we lokale beroemdheden, zoals Amsterdammer Frank Schinkel. ‘Ik sta bekend als Franky SP en daar ben ik trots op.’

FRANK SCHINKEL staat stevig in zijn schoenen, al doen zijn benen niet meer zo goed mee. De joviale Amsterdammer laat zich niet klein krijgen, na elke persoonlijke tegenslag lijkt hij sterker uit de strijd te komen. Vanuit zijn kleine benedenwoning zet hij zich met ziel en zaligheid in voor een beter leefklimaat in Nieuw-West. Nooit zal iemand verkeers een beroep doen op hem. Onbevreesd treedt hij instanties tegemoet. Geen loket of Frank vindt het. Zijn belangrijkste wapens: een vlotte babbel, een stel puike oren en de wijsheid van een levenservaringsdeskundige.

Bij de laatste deelraadsverkiezingen stond hij op plek 6. Als stemmentrekker. Frank kent iedereen, iedereen kent Frank. Liever werkt hij achter de schermen, maar vooruit, zijn vriendelijke kop mocht op de posters. ‘Kijk, ik hang nog aan de lantaarnpalen. Moet je die tronie zien!’

› **Je hebt wel wat weg van Louis van Gaal.** ‘Vind je? Van Gaal is top. Zijn totale mensbeeld spreekt mij wel aan. Ik heb zelf ook gevoetbald. Bij DWV. Ik speelde als jongen van 16 tegen Ajax. Dat Cruïjff meedeed wist ik niet, hij moest nog doorbreken. Ik herinner me wel dat wij ongenadig op onze sodemieter kregen. Ik kon er best wel wat van, ik beheerste net als Van Hanegem de kromme bal. Met mijn carrière is het niks geworden, ik was nog eigenwijzer dan Cruïjff. Waarom, waarom, waarom, ik wilde altijd weten waarom en dat heb ik nog steeds. Net

zolang doorvragen totdat je een duidelijk antwoord krijgt.’

Na afloop van het gesprek aan de tafel in de krappe woonkamer geeft Frank een korte rondleiding in de Dichtersbuurt. Halverwege de tocht naar de supermarkt moet hij even stoppen. ‘Mijn poten lopen vol.’ Frank worstelt met een chronische hernia. Hij slikt dagelijks stevige pijnstillers. ‘Ik heb de dosis verlaagd, ik ben in staat de pijn een plekje te geven en heb ermee leren leven.’ De schijn bedriegt, in dit deel van Nieuw-West. ‘Het is nu rustig, maar straks komen ze weer, de drugsrunners en -gebruikers. Hier wordt open en bloot gehandeld op hangplekken, er vinden afrekeningen plaats. Buurtbewoners durven nauwelijks hun huis uit te gaan, ze zijn bang voor inbraken en overvallen. Een paar dagen geleden hebben ze mijn fiets gestolen, uit de tuin. Ik zag het gebeuren. Hondsbuutaal zijn ze. En wat doet de politie? Ze gooien het bureau deels dicht. Aan de buurtregisseur heb je ook al niks. Ik doe in feite wat hij zou moeten doen. Een oplossing voor de overlast? Zorg in elk geval voor een goede voorziening voor de jeugd, begin daar eens mee.’

Er staan opvallend veel auto's in de smalle straten. ‘Die zijn van forensen. Gratis parkeren. Ze pakken de tram naar het centrum of de Zuidas. De SP wil er zone-parkeren instellen, zodat langparkeerders wegblijven.’

Frank Schinkel (zijn wieg stond in 1948 in de Pijp) spreekt zoals hij denkt: snel, onom-

wonden en als het nodig is tot in het kleinste detail. ‘Ik heb het geheugen van een kudde olifanten. Wat ik hoor, onthoud ik en wat ik zie, vergeet ik niet.’

Als nieuwsgierig en praatgraag jongetje, opgegroeid in Nieuwendam, kletste Frank zijn onderwijzers de oren van het hoofd. Na de lagere school wilde hij meteen de handen uit de mouwen steken. Op zijn veertiende werd hij leerling-koperslager. ‘Een ouderwetse scholing paste het beste bij mij. Koper slaan was een heel precies werkje, je mocht er geen tiende millimeter naast zitten. In die tijd heb ik geleerd wat geduld is. Daar profiteer ik nog steeds van.’

Zijn roeping was scheepskok, maar zijn maatschappelijke loopbaan liep via onnavolgbaar kronkelende paden. Onderhoudsmonteur in het Wilhelmina Gasthuis, brandweerman bij de marine, urinekoerier voor Organon in Oss. ‘De plas van zwangere vrouwen gebruikten ze voor medicijnen. Ik werd rayonhoofd in Noord-Holland en moest ervoor zorgen dat het logistiek allemaal goed verliep. Die vrouwen kregen een cadeautje en Organon maakte vette winst.’

Bijna was Frank politiemannetje geworden. ‘Ik solliciteerde na een weddenschap met vrienden bij de gemeentepolitie. Die pet bleek mij niet te passen, ik was te sociaal.’ Zijn huwelijk liep op de klippen, Frank stoomde door. Via via kwam hij tien dagen op een huishoudbeurs te staan en dat beviel hem uitstekend. Producten verkopen, het paste hem als een Italiaans maatpak. Frank

‘Ik weet als geen ander wat armoede is’

zou standwerker worden en dat twintig jaar blijven. Over de eenjarige vakopleiding deed hij twee maanden. ‘Je hoeft mij niets over schoonmaakmiddelen te vertellen. Ik verkocht ze met een verhaaltje eromheen en de klanten hadden het gevoel dat ze met een geschenk naar huis gingen.’

In de winter viel er voor een standwerker geen droog brood te verdienen. Op een gegeven moment besloot Frank een cursus visbewerking te volgen en warempel, hij had een nieuwe bestemming gevonden. Uit die periode stamt zijn bijnaam Franky Vis, al noemen ze hem tegenwoordig in Amsterdam Franky SP. Zijn eerste kraam stond op het Plein 40-45, bij hem op de hoek. Haring, andere vissoorten en tafelzuren, kleine zelfstandige Frank Schinkel voelde zich in zijn element en werd een begrip in de buurt. Om het wat rustiger aan te doen, besloot hij verder te gaan met een kleiner kraampje op een andere plek. Geloof het of niet, er werd zestig keer ingebroken en Frank doorstond drie overvallen. Toen begon de ellende. In 2003. Hartinfarct. Hij kroop door het oog van de naald, raakte zijn huis kwijt, zat ver-

strikt in contracten met leveranciers en was zo goed als failliet.

› **Verzwakte gezondheid, geen werk, geen uitkering. Je liet je niet uit het veld slaan.** ‘Opgeven doe ik nooit. Ik heb er heel veel van geleerd, vooral hoe de lijnen lopen in uitkerend Nederland. Je wilt niet weten wat ik heb moeten doen voordat ik eindelijk iets van een inkomen had verworven. Van het kastje naar de muur, keer op keer hetzelfde verhaal, het was slopend. Een medewerker van het UWV in Eindhoven, ja in Eindhoven, gaf mij via zijn mobiele telefoon een tip. Hij wilde niet dat zijn collega’s meeluisterden. “Je moet je ziek melden”, zei hij. Dan zou ik in afwachting van mijn aanvraag alvast een uitkering krijgen. Dat lukte. Het was bepaald geen vetpot, maar ik had in armoede geleefd en kon creatief koken, voor drie euro per dag. Zelig? Nee, ik zette door en kan me nu als geen ander in de positie van de absolute minima verplaatsen. Daarom voel ik mij ook zo verbonden met de SP en zal ik tot de laatste snik blijven vechten tegen de tweedeling.’

› **Wanneer kwam de SP bij jou in beeld?**

‘Ik was onder de indruk van Jan Marijnissen, die precies zei wat ik dacht en dat in heel begrijpelijke taal deed. Ik werd slapend lid van de SP totdat ik mijn logeerhondje uitliet en Lydia Brunel tegenkwam op straat. Lydia was een geweldig mens, met het hart op de goede plek en net zoals ik een doener. Ik woonde toen net in de Willem Kloosstraat. Dankzij Lydia besloot ik om me voortaan actief in te zetten voor de inwoners van Nieuw-West. Onze hulpdienst draaide al, maar ik vond het eerlijk gezegd een beetje als los zand aan elkaar hangen. Daar hebben wij het nodige aan verbeterd. Ik had een geweldige klik met Carlien Boelhouwer, ook al zo’n SP-kanjer. Zij gaf mij veel steun.’

› **Inmiddels sta je dus bekend als Franky SP.**

‘Ja, en daar ben ik trots op. Bij de SP doet iedereen normaal, er zitten geen strebers tussen. Zodra ik ’s morgens wakker word, denk ik: SP. Iedereen kan bij mij aankloppen, ook de jongens met een besmet verleden. Als zij op het rechte pad willen blijven, help ik

hen zo goed als ik dat kan. Ik weet wat het is om in de ellende te zitten en ik weet hoe het voelt om daar weer uit te komen. Ik kijk niet neer op mensen die foute dingen hebben gedaan. Ook zij verdienen een nieuwe kans. Hoe ik dit met mijn zwakke gestel volhoud? Ik heb een hekel aan geraniums.'

De onbegrensde toewijding van Frank Schinkel openbaarde zich zelfs op de dag van de historische 5-1-zege van het Nederlands elftal op Spanje. Frank, een groot voetballiefhebber, had die avond een klus namens de SP-hulpdienst. Hij was druk met acties voor het behoud van de monumentale begraafplaats Vredenhof. In Westerpark nota bene, niet eens zijn eigen stadsdeel dat Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart omvat. Hij zou de wedstrijd missen. Schouderophalend: 'Het zij zo. De uitvaartmaatschappij PC Hooft wil de kapel en aula op Vredenhof sluiten, tot groot verdriet van de nabestaanden. In de 120 jaar oude aula zou een kantoor of iets dergelijks moeten komen. Er liggen veel Jordanezen en kermislui begraven op Vredenhof. Johnny Jordaan werd er ook begraven. Er vinden nog steeds begrafenissen plaats, maar volgens PC Hooft is het niet langer rendabel om de boel open te houden. Wij verzetten ons daar met hand en tand tegen, hebben 1700 handtekeningen overhandigd aan burgemeester Van der Laan en overwogen om een Stichting Vrienden van Vredenhof op te richten zodat wij echt een vuist kunnen maken. Ja, daar moest het voetbal even voor wijken. Ik heb de doelpunten natuurlijk wel in de herhaling gezien.'

Hij draait een sjekkie. 'Ik weet het, ik weet het, dat is niet goed voor mij, maar stress is nog slechter.' Niet alleen de SP kwam in zijn leven, een paar jaar geleden kreeg hij verkeer met Nel, die een straat verderop woont. Ze hebben een latrelatie. Frank leerde Nel kennen via haar vader, Ouwe Dirk, met wie Frank vaak gesprekken voerde op het volkstuincomplex. Het gaat niet zo goed met Dirk, die wordt verzorgd door zijn dochter. Ook Frank ontfermt zich over zijn 'schoonvader'. Zijn eigen vader was kleermaker, zijn moeder een weeskind. Omdat hij in de crisistijd geen klussen kreeg, meldde hij zich aan bij het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger. Hij werd op Java gestationeerd. Franks ouders trouwden met de handschoen, zijn moeder mocht nadien overkomen en belandde in een Jappenkamp. Daar werd de oudste zus van Frank geboren. Vader Schinkel werd als krijgsgevangene tewerkgesteld bij de Birmaspoorlijn. Ze overleefden de ontberingen. Kort na de geboorte van

Frank, in 1948, ging het hele gezin terug naar Indonesië waar vader Schinkel deelnam aan de politieke acties. Ze zouden er tot 1950 blijven.

› Een bewogen leven, Frank. Wat deed dat met jouw ouders?

'Ik herinner me mij vader als een keiharde werker, hij deed alles voor zijn gezin. Mijn moeder was een goed mens, zorgzaam en gul. In het Jappenkamp deelde ze het schaarse eten met haar lotgenoten. Die ervaring heeft ze nooit meer losgelaten. Of ik mijn sociale inborst van haar heb? Dat zou best kunnen. Ik kan me bezorgd maken om de ander en daarbij mezelf over het hoofd zien, daar moet ik alert op blijven. Ik zie mezelf als een filosoof van de straat, ik ben een wereldverbeteraar en al is het vaak dweilen met de kraan open, ik ben blij met elke druppel.'

'Soms dreig ik er moedeloos van te worden, maar als je geen verzet pleegt, wordt het alleen maar erger. Ik besef donders goed dat ik als actieve SP'er verantwoordelijkheid draag. Ik woon in de armste buurt van

Amsterdam, nergens leven zoveel kinderen in armoede als hier. Daar mogen wij ons niet bij neerleggen. Daarom moeten wij ervoor zorgen dat de mensen ons, de SP'ers, leren kennen. Je moet hun vertrouwen winnen, dan zijn ze eerder bereid om actie te voeren tegen misstanden. Wij moeten hen ervan overtuigen dat de SP hen kan bijstaan, niet alleen met woorden maar ook met daden. Gelukkig hebben we het voor elkaar gekregen dat we twee keer in de maand spreekuur mogen houden in het Huis van de Wijk. De drempel is laag, ze weten ons steeds beter te vinden, maar daarmee zijn we er uiteraard nog lang niet. De straat op, in groepjes en herkenbaar als SP'ers, praten en discussiëren. Niet alleen in verkiezingstijd, maar elke dag opnieuw.' Even is hij stil. 'Het is alleen zo verdomde jammer dat die poten van mij me in de steek laten. Ik zou willen dat ik de hele dag door de wijk kon struinen. Ik zie namelijk alles, ik heb een antenne voor onrust en onrecht.' •

tekst Robin Bruinsma
foto's Karen Veldkamp

WANHOOP EN HOOP IN HET MIDDEN-OOSTEN

Opeens was de naam in het nieuws: ISIS. De naam van een blijkbaar goed georganiseerde strijdkracht die grote delen van Irak aan het veroveren is en een rol van betekenis speelt in Syrië. Het doel is het stichten van een islamitisch kalifaat. Er zijn berichten over wreedheden in de gebieden die onder ISIS-bewind vallen.

SP-woordvoerder Buitenlandse Zaken in de Tweede Kamer Harry van Bommel legt uit dat ISIS – inmiddels trouwens omgedoopt tot IS – wat anders is dan Al Qaida: 'ISIS is goed georganiseerd, met een duidelijke leider en een hiërarchie. Al Qaida is geor-

ganiseerd in relatief losse cellen. ISIS lijkt daardoor redelijk in staat om hun doel te bereiken.' In de Tweede Kamer werd aan de snelle terugtrekking van de Verenigde Staten uit Irak gerefereerd als oorzaak van de opkomst van ISIS. Van Bommel: 'Tegen deze mensen zeg ik dat juist het binnenvallen van Irak de oorzaak was van het ontstaan van deze organisatie. Onder Saddam Hoessein waren de soennieten vooral aan de macht (soennisme en sjiisme zijn de twee hoofdstromingen in de islam –red.). Toen de Amerikanen zogenaamd democratie kwamen brengen, werden de soennieten op grote schaal uit openbare functies geweerd. De macht in Irak is nu aan de sjiïeten. Onder anderen de premier, Maliki, is een sjiïet. Hij wordt er door tegenstanders van beschuldigd aan het lijntje te lopen van het sjiïtische Iraanse bewind. Radicale soennieten hebben hun onmacht in Irak omgevormd tot een succesvolle militante verzetsbeweging. De strijd tegen het bewind van Assad in Syrië is vruchtbare grond gebleken voor het ontstaan van een sterke strijdkracht.' Van Bommel verwacht dat de VS weer langzaam een oorlog ingetrokken worden; er zijn al driehonderd 'militaire adviseurs' naar Irak.

En terwijl ISIS Irak lijkt over te nemen, kondigen de Iraakse Koerden in het noorden aan dat ze een referendum willen over onafhankelijkheid. De Koerden zijn een etnische groep, verspreid over vooral Turkije, Iran, Irak en Syrië. Eind juni werd bekend dat Israël de vorming van een onafhankelijk Koerdisch land steunt. Van Bommel: 'Het een hangt met het andere samen. De Koerden wilden altijd al onafhankelijkheid; zij hebben geprobeerd mee te werken aan een niet-verdeeld Irak, maar hebben een punt als ze zeggen dat ISIS bewijst dat dat project mislukt is. En Israël ziet natuurlijk graag een bondgenoot in Irak, de huidige Iraakse regering is ook voor hen te veel verbonden aan aartsvijand Iran.'

In vluchtelingenkamp Machmur wonen twaalfduizend Koerdische vluchtelingen; Turkse Koerden die zijn gevlucht voor geweld door de Turkse overheid. Zij dromen van een Groot-Koerdistan dat ook hun Turkse geboortegrond omvat. Een ander deel van de vluchtelingen komt uit Halabja, waar Saddam Hoessein eind jaren tachtig de beruchte gifgasaanval op liet uitvoeren. Na jaren rondzwerven in de regio worden zij sinds 1998 in het kamp opgevangen. Enige maanden geleden was fotografe Ingrid de Groot nog in het kamp en maakte er foto's van het dagelijks leven. Contact vanuit Nederland is moeilijk, omdat bij ongeregeld-

heden telefoon en internetverbindingen worden afgesloten. De ISIS-opmars is ook bedreigend voor de Koerden. Het kamp is idealistisch georganiseerd: het bestuur en medewerkers wisselen om de zes maanden van taken. Problemen worden opgelost door bemiddeling en zelfkritiek; straf wordt beschouwd als de slechtste manier om problemen op te lossen. Men droomt van een Koerdistan zonder gevangenis- sen. Het contrast met de ideologie van ISIS lijkt enorm. Toch leidt de opkomst van ISIS mogelijk tot een onafhankelijk Noord-Iraaks Koerdistan. De Koerden in Machmur leven in een tijd waarin wanhoop en hoop heel dicht bij elkaar liggen. ●

tekst Diederik Olders • foto's © Ingrid de Groot

foto Kees van de Veen

WIE GAAT DE GIRO BETALEN

De mogelijke komst van de Giro d'Italia naar Gelderland in 2016 verdeelt voor- en tegenstanders in twee teams, zelfs binnen de SP. De tegenstanders zijn te vinden in het provinciehuis, de voorstanders in de stadhuizen van Arnhem en Nijmegen. Niet dat er iemand tegen de start van de Ronde van Italië is, maar wie gaat die Giro betalen?

Drie leden van van het SP-wielerteam op de Posbank bij Arnhem, waar mogelijk de Giro langskomt. Vlnr Joop Verhaar, Rick Tuinman en Peter Visser. Tuinman: 'Ik ben blij dat ik er geen beslissing over hoeft te nemen.'

NADAT NOORD-BRABANT zich naar voren had geschoven als kandidaat voor een onthaal van de op een na belangrijkste meerdaagse wielervedstrijd ter wereld, meldde ook Gelderland zich. VVD-gedeputeerde Jan Markink (Financiën) is bereid diep in de buidel te tasten en schoof Apeldoorn en Nijmegen als opties naar voren. SP-wethouder Gerrie Elfrink zou Gerrie Elfrink niet zijn als hij had verzuimd Arnhem aan dat lijstje toe te voegen. Sportliefhebber Elfrink, overigens hartstochtelijk pleitbezorger van de breedtesport, droomt al van bekende wielrenners die over de Arnhemse singels zoeven. Zijn collega en partijgenoot Renske Helmer in Nijmegen, met ook al Sport in haar portefeuille, wil de Giro eveneens met open armen ontvangen. Juist in 2016 viert de Nijmeegse Vierdaagse zijn eeuwfeest.

Met eerst, in mei, de Giro over de vloer en in juli het grootste wandelsportevenement op aarde zal Nijmegen tot heel ver over de landsgrenzen naam en faam maken, zo is de verwachting. Arnhem of Nijmegen, het past wel in het beeld van de eeuwige rivaliteit tussen Vitesse en NEC, al zou je met een beetje fantasie ook kunnen denken aan zowel Arnhem als Nijmegen. Starten langs de Rijn en finishen op de Waalkade (of omgekeerd), waarom niet?

'Eigenlijk zou de Giro geld mee moeten brengen'

Nou, daarom niet, zegt SP-Statelid Peter de Vos, nota bene oud-wielrenner (sprinten kon ie, een viaduct was hem al te steil). Volgens De Vos kun je die zes miljoen euro aan gemeenschapsgeld beter besteden aan extra

sportvoorzieningen in dorpen en stadswijken. Natuurlijk mag de Giro van De Vos naar Gelderland komen, maar laat het bedrijfsleven daar dan maar in investeren, want wie plukt de vruchten van zo'n internationaal 'project'? Juist. Eigenlijk zou de organisatie van de Giro geld mee moeten brengen om haar tenten in het Gelderse op te slaan. Cijfers uit het recente verleden tonen aan dat de verwachte inkomsten altijd tegenvallen. In 1996 kreeg Den Bosch het Grand Départ van de Tour de France, in betekenis en aanzien de Giro overtreffend, in de schoot geworpen. Wie zou dat betalen? De begroting van, omgerekend, 4,1 miljoen euro leunde op bijdragen van sponsors en recettes. De gemeente Den Bosch stopte er een half miljoen in en draaide daarbovenop uiteindelijk op voor een verlies van 1,1 miljoen.

foto Archief SP

Gerrie Elfrink, SP-wethouder in Arnhem.

In 2010 werden de Nederlandse wielersfans wel heel erg verwend, met eerst de start van de Giro in Amsterdam en vervolgens het Grand Départ (tijdrit plus op dag 2 het vertrek van het peloton richting zuiden) van de Ronde van Frankrijk. Amsterdam stopte er 3,4 miljoen euro in en moest als gevolg van tegenvallende bezoekerjfers (150.000 minder dan waarop was gerekend) genoegen nemen met 15 in plaats van 25 miljoen aan omzet. Dan deed Rotterdam het beter, met 865.000 toeschouwers. De stad investeerde er 15 miljoen in, waarvan een deel voor talloze randevenementen om de Rotterdammers van de auto op de fiets te krijgen. De Tour zou Rotterdam 20 miljoen hebben opgeleverd, maar wie profiteerde daarvan? De effecten zijn per definitie moeilijk meetbaar. Rotterdam kreeg er in elk geval wel een reclamespot van een hele zaterdagmiddag voor terug. Hoeveel buitenlanders zijn er sindsdien naar de Maasstad gekomen om de Erasmusbrug en alle andere architectonische hoogstandjes te bewonderen? Dan was er in 2009 nog de Vuelta, de Ronde van Spanje, met een proloog (tijdrit) op het TT-circuit in Assen en de volgende dag een 'rondrit' door Drenthe, van Assen naar Emmen. De provincie had er 2,5 miljoen euro voor over, ondernemend Drenthe anderhalf miljoen. Het rendement zou neerkomen op 12,5 miljoen, maar dat werd nooit ondubbelzinnig aangetoond. Zeven jaar eerder moest de gemeente Groningen een verlies van vier ton afboeken nadat daar de Giro uit de startblokken was geschoten.

Volkssport pur sang

Kennelijk vertoeven de drie grote wielerrondes graag in ons land, want volgend jaar krijgt Utrecht dan eindelijk het Grand Départ van de Tour de France, overigens tegen de zin van de SP in de gemeenteraad en Provinciale Staten. Een jarenlange intensieve lobby van oud-burgemeester

‘Starten in Arnhem en finishen in Nijmegen, waarom niet?’

Aleid Wolfsen wordt nu, althans in de ogen van wielersfans, beloond. Er ligt een startkapitaal van 10 miljoen euro, waarvan de helft uit de gemeentekas is gehaald. De definitieve begroting komt uit op 15,6 miljoen. Nou organiseert Utrecht in de aanloop wel een heel scala aan culturele activiteiten en durven de rekenmeesters een bedrag van dertig miljoen aan inkomsten te noemen...

Wie weleens een start van Tour, Giro of Vuelta heeft bijgewoond, zal dat niet snel vergeten. Het is een wielercircus zonder weerga met internationale 'topartiesten', een spektakel dat het aanzien zonder meer waard is. En daarbij is wielrennen een volkssport pur sang, gratis toegankelijk en met de helden op aanraakbare afstand (kom daar in het voetbal maar eens om). Maar ja, na een dag of twee is alles alweer voorbij, fietsen de mannen in Frankrijk, Italië of Spanje en resteert niets anders dan de herinnering. Oké, oké, stad en streek zijn prominent in beeld geweest, vormden even het middelpunt van de (wielers)wereld, maar wat schiet het zoon-tje van de bijstandsmoeder dat geen lid van een voetbalclub kan worden daarmee op?

Hart versus inborst

Rick Tuinman, coördinator van, jazeker, het SP-wielerteam, zit ermee in zijn maag. Zijn wielersfans begint sneller te kloppen als hij denkt aan de Giro of Tour in Nederland, maar zijn sociale inborst fluistert hem iets anders in. 'Ik vind het echt heel moeilijk om een keuze te maken, ik weet het gewoon niet. Ik ben blij dat ik er geen beslissing over hoeft te nemen. Je kunt je als stad met zo'n gebeurtenis in de kijker spelen, maar met dat geld kun je ook een hoop andere dingen doen.'

Dat fietsen verbreedert, merkt Rick als hij met zijn ploeggenoten ergens in Nederland een toertocht rijdt, in het heel herkenbare SP-tenu. 'Het fietsen versterkt mijn band

foto Archief SP

Peter de Vos, SP-statenlid Gelderland.

met andere SP'ers. Ook op de fiets zijn wij sociaal, we voeren onderweg boeiende gesprekken, ook over politiek, en worden regelmatig door mensen langs de kant aangesproken. Kijk nou eens, de SP fietst mee.'

Geen tonnen

Uiteindelijk lijken de verschillen niet onoverbrugbaar. Gerrie Elfrink, van het 'ja-team': 'Als de Giro echt naar Gelderland komt, dan wil ik de Gelderse gedeputeerde van Sport best helpen – in die zin dat er een mooi parcours komt. En zorgen voor verkeersregelaars, dat soort zaken. Let wel: het zal gaan om een klein bedrag. We gaan er geen tonnen aan uitgeven. Het hangt ook af van wat de provincie te bieden heeft. Komen start en finish in Arnhem? Of alleen de start of alleen de finish? Dat soort dingen speelt mee.' Fractievoorzitter van de Nijmeegse SP, Hans van Hooft jr., van het 'nee-team': 'In Nijmegen willen we de komst van de Giro niet blokkeren, als er iets in zit voor de stad. Het binnenhalen van de Giro kan best leuk zijn voor Nijmegen, maar het is wel een dure hobby. Zeker als de finish in Nijmegen is. Ik vind: als de provincie de Giro wil, dan moet ze ook maar de portemonnee trekken. Hetzelfde geldt voor het bedrijfsleven; als die voordelen ziet moet het ook met geld over de brug komen. Dan willen we als gemeente wel wat bijpassen. Maar in ieder geval geen tonnen.' ●

tekst Robin Bruinsma en Rob Jansen

Overigens kan de wielerploeg met de tomaten als 'reclame-uiting' op het shirt nog wel wat versterking gebruiken. Wie graag, op recreatieniveau, met gelijkgestemde zielen fietst, kan zich aanmelden via www.wielerteam.sp.nl

foto: archief SP

MANTELZORGER FATIMA AISSA

‘HET GAAT ALLEEN MAAR OVER GELD’

De mantelzorgboete van PvdA-staatssecretaris Jetta Kleinsma zorgt ervoor dat mantelzorgers bestraft worden met een korting op hun inkomen. SP-Kamerlid Sadet Karabulut: ‘Terwijl mensen werk en zorg voor hun ouders of kinderen met alle pijn en moeite proberen te combineren, krijgen zij een enorme tik op de vingers. Een maatregel die naast de nodige pijn en frustratie ook voor velen financiële problemen met zich meebrengt.’ Mantelzorger Fatima Aissa geeft haar visie: ‘Ik ben er zo klaar mee.’

‘Mijn moeder (73) krijgt AOW en AIO. Ze heeft niet haar hele leven in Nederland gewoond en door de AIO wordt haar AOW aangevuld tot het bestaansminimum. Vorig jaar heeft ze een beroerte gekregen en hartfalen. Zelfstandig wonen ging niet meer. We hebben de hele stad Groningen afgezocht naar een verzorgingshuis maar vorig jaar al was overal de boodschap: we nemen geen mensen meer aan. Zelfs het allergrootste

tehuis had geen plek meer. Ze waren allemaal aan het afbouwen.’

Fatima Aissa (34) nam toen haar moeder in huis. Ze wilde niet langer met haar moeder zeulen. Naar goed Tunesisch gebruik bood ze haar moeder aan in te komen wonen. ‘Ik hoefde daar niet lang over na te denken. Zij is er altijd voor mij geweest, ook toen ik zelf ziek werd. Dus toen zij ziek werd was

het mijn beurt. Dat doe je gewoon. Maar het kost wel veel tijd, energie en geld. En dat levert niet altijd de waardering op die je zou willen. Ik dacht, toen ik eraan begon: ik ben goed bezig. Ik bespaar onze overheid een boel kosten. Maar Klijsma ziet daar niks van. Door de kostendelersnorm wordt mijn moeder straks met 350 euro gekort. Dat is niet uit te leggen. Het gaat bij Klijsma alleen maar over geld. Ze wil bezuinigingen halen, maar zo jaag je mensen juist de betaalde zorg in. Als mijn moeder zelfstandig gaat wonen moet ze zelf de zorg regelen. Dan krijgt ze persoonsgebonden budget. Voor haar woonruimte komt ze dan in aanmerking voor huurtoeslag. Voor die kosten draaien wij allemaal op. Nu kost het bijna niks. En daarnaast, vind maar eens een goede aanleunwoning mét zorg in de buurt.’

‘Als die kostendelersnorm erdoor komt dan trek ik mijn handen ervanaf. Ik ben er zo klaar mee. Dan maar op kosten van de samenleving. Dat is toch wat Klijsma wil? Ze praat mijn moeder haast nog een schuldgevoel aan. Zij weet niet wat ze fout doet, waar ze voor gestraft wordt. Ik voel me schuldig dat haar AOW wordt afgepakt. Het is de wereld op z'n kop. Waar de uitkeringen zich achter de voordeur opstapelen, daar kan ik me voorstellen dat je dat aan wil pakken. Mensen die samen leven maken soms echt minder kosten. Maar waar zo duidelijk sprake is van een mantelzorgsituatie, daar kun je echt geen boetes voor opleggen. Dat werkt zo ontmoedigend. Mensen gaan alles doen om die korting te ontlopen. En waar zijn we dan?’

Deze tekst komt uit het boekje ‘Mantelzorgers aan het woord’.
Hier te vinden: sp.nl/9zmdan

STRIJD VOOR EERLIJKER PENSIOENEN GEVANGENISPERSONEEL

‘EN DAN WIN JE’

Het heeft veel te lang geduurd, maar eindelijk komt er een nieuwe, eerlijker pre-pensioenregeling voor het oud-gevangenispersoneel. Het resultaat mag er wezen, maar ook de weg ernaartoe was een ‘prachtavontuur’.

Gert Jan Groeneveld

WIE BIJ DE OVERHEID werkt en een substantieel bezwarende functie (SBF) heeft, moet op zijn of haar zestigste stoppen met werken. Een jaar of vier geleden bleek dat de bestaande SBF-regeling tot grote problemen leidde. Het gedwongen vervroegde pensioen, het zogeheten SBF-verlof, betekende meteen een flinke achteruitgang in inkomen. En, nog erger, de vergoeding houdt op na drie jaar. De SBF'ers die voor de bescherming van hun gezondheid eerder moesten stoppen met werken, moesten twee jaar zien te overbruggen. Het aanspreken van hun pensioen daarvoor zorgde voor een nog lager inkomen.

De huidige SBF-regeling was in 2006 in de cao afgesproken. Gert Jan Groeneveld volgde begin 2010, een paar maanden voordat hij met SBF-verlof ging, een pensioen-inzichtstraining en kreeg daar informatie over zijn prepensioenregeling. Daar bleek dat er mogelijk iets niet helemaal goed was met de

SBF-regeling. Toen hij na, enkele maanden vervroegd pensioen, zag wat hij overhield, schrok hij: 'Is dit alles? Dat dacht ik. Van de twaalf mensen met wie ik die training gevolgd had, hoorde ik dat zij probeerden erachter te komen hoe het zat, maar dat hen dat niet lukte. Zij vroegen of ik met hen een brief wilde schrijven om het probleem aan te kaarten. Dat is eigenlijk de start van onze groep geweest.'

Groeneveld is vestigingsdirecteur van een gevangenis geweest, het laatst in Leeuwarden. Een collega uit Rotterdam, die hij kende uit 1978 toen ze samen in een klasje voor directie-stagiairs zaten, meldde zich ook. Dat was Joost Hattinga Verschure, die bestuurslid was van de vereniging van directeuren, waar men zich ook zorgen maakte over de SBF-regeling. Hattinga Verschure: 'Dat was op zich al bijzonder. Want meestal is de directie terughoudend in

het innemen van een standpunt – zo werkt dat in de ambtenarenwereld. Maar goed, ik kwam mijn oude makker tegen en samen zijn we begonnen met uitvogelen wat er nou eigenlijk aan de hand was.' Groeneveld: 'Het is begonnen met dertien man, maar al snel hadden we zeventig leden. Van de antwoorden op onze brieven werden we niets wijzer en intussen begonnen mensen in de financiële problemen te komen. Toen we merkten dat we niks opschoten met interne brieven, bedachten we dat we eigenlijk bij de politiek moesten aankloppen. Maar we waren nog zo schuchter, nog steeds de ambtenaar die niet tegendraads wil zijn.

Tot er iemand was die zei: 'Maar ik ken wel iemand van de SP, Michiel van Nispen (huidig SP-Kamerlid, toen nog medewerker van de Tweede Kamerfractie –red).' Kamerlid Sharon Gesthuizen, in die tijd SP-woordvoerder op dit onderwerp, trok

‘Groeïende boosheid over zo veel onrecht’

Joost Hattinga Verschure

zich het lot van de SBF'ers aan. Medewerker Van Nispen hielp hen met het opzetten van een actie. Hattinga Verschure: 'Ik heb zo de SP leren kennen als een partij die zegt: als jij iets goeds voor de burgers wilt doen, wat ook je politieke achtergrond is, dan stellen wij onze kennis en ervaring ter beschikking.' Groeneveld: 'En dus zaten we ineens met de webmaster van de SP te praten over een eigen website: sbfmoeteerlijk.nl werd dat.' Dat was in juni 2011. Met collega's Johan van Maaren en Joop Oosting vormden Groeneveld en Hattinga Verschure een actief viertal, dat flink aan de slag ging als SBF-kerngroep. Ze rekenden uit dat SBF'ers er door deze regeling 45.000 euro op achteruit gingen. Gestuizen stelde vragen aan staatssecretaris Teeven, die bagatelliseerde de problemen. Op het interne netwerk van justitie werd door de SBF-kerngroep een scherpe reactie op Teeven gezet. Groeneveld: 'In heel korte tijd zaten wij toen ineens op 2800

leden. 2800 mensen die ons doel steunden, een eerlijke prepensioenregeling.' Hattinga Verschure: 'Het gaat hier om mensen die dertig, veertig jaar in een zeer zwaar beroep gewerkt hebben aan het veiliger maken van Nederland. Ter bescherming van hun gezondheid moeten ze eerder stoppen met werken. Maar dan kunnen ze vervolgens de hypotheek niet meer betalen. De auto moet weg. De studie van de kinderen kunnen ze niet meer betalen. Er lopen huwelijken op de klippen. Deze mensen moeten er een baantje bij zien te vinden, bijvoorbeeld als postbezorger. Bedenk daarbij dat ze moesten ophouden met werken voor hun gezondheid! Een van de SBF'ers was bij een beveiligingsbedrijf gaan werken. Hij was 62 jaar en draaide nachtdiensten in ziekenhuizen om op te treden bij incidenten. Dus in plaats van dat je beschermd wordt, kom je in het moeras. Daar waren mensen zo woest over.'

Groeneveld: 'Die 2800 mensen, later waren het er meer dan 3300, dat was onze kracht. De vakbonden ontkenden eerst dat er een probleem was. Maar wij hadden meer leden dan alle vakbonden in dit werkveld samen – en bijna al hun leden hadden zich ook bij ons aangesloten. Toen we een bloemlezing maakten van woedende reacties van onze leden op de vakbonden, vonden de vakbonden dat niet leuk. Maar zo kwam er wel beweging.'

Hattinga Verschure: 'We hebben al die jaren dagelijks doorgedrukt. We stuurden memo's, notities, bloemlezingen, rapporten en cijfers naar bewindslieden, Kamerleden, Kamercommissies en de vakbonden. Op dinsdag liepen we tegen iets aan, op woensdag wisten onze leden het, op donderdag hadden ze via de mail gereageerd en op vrijdag konden we ze vertellen wat we met hun ideeën gedaan hadden.'

‘We waren schuchter, ambtenaren die niet tegendraads willen zijn’

Groeneveld: ‘Om niet alleen te roepen dat het allemaal mis is, hebben we een plan gemaakt. We hebben een budgetneutraal voorstel gemaakt. Dat was al in april 2012. Het kwam er in het kort op neer dat mensen de kans kregen om het inkomensgat na hun 63e te ontwijken door langer te blijven werken. Niet ideaal – de regeling om eerder te stoppen is er immers niet voor niets. Maar de stress vanwege de grote teruggang in je inkomen en de gevolgen daarvan voor je leven zijn veel erger. Wij wilden compensatie voor de mensen die al in de problemen waren gekomen en een eerlijke regeling. De SP diende in juli 2012 een motie in die neerkwam op steun aan het door ons bedachte plan. Die werd door de Tweede Kamer bijna unaniem aangenomen.’

Hattinga Verschure: ‘Dus wij dachten: we zijn er! Maar toen bleek dat de minister zich verschuilde achter het gegeven dat er ruzie was tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en de vakbonden en dat dit toch echt een onderwerp was voor op de onderhandelingsstafel met de vakbonden. Dus het bleef zich voortslepen, en de problemen voor onze mensen werden er niet kleiner op.’

Van opgeven wisten de mannen van SBF Moet Eerlijk niet. Hattinga Verschure: ‘Een van onze leden vertelde ons wat Ghandi ooit zei: “Eerst negeren ze je, daarna lachen ze je uit, dan vechten ze tegen je, en dan win je.” Daar hebben we zoveel steun aan gehad. Er zijn heel veel mensen die zeggen: ik was allang afgehaakt. Natuurlijk is het ontmoedigend, word je tegengewerkt. Maar de verantwoordelijkheid voor die 3325 leden maakt dat je niet meer stopt. De groeiende boosheid over zoveel onrecht helpt ook.’

Na nog meer acties, een nota met 110 voorbeelden van echt schrijnende situaties onder hun leden, honderden brieven en mailtjes, zijn de plannen van de SBF'ers eind vorig jaar overgenomen door de vakbonden.

Nu ligt er een onderhandelingsresultaat voor een nieuwe SBF-regeling, waarmee ze tevreden kunnen zijn. Er komt een kleine compensatie voor de mensen die in de problemen zijn gekomen. Er mag worden doorgewerkt om het pensioengat te vermijden. En een AOW-gat-overbrugging zorgt ervoor dat 95 procent van de achteruitgang in inkomen voorkomen wordt. Het viertal kreeg van de leden tijdens de laatst gehouden ledenvergadering een staande ovatie. Maar ze zijn nog niet klaar. Groeneveld: ‘Dit gaat vooral om de groep waarmee het allemaal begon, namelijk de mensen die in 2010, 2011 en 2012 met SBF-pensioen gin-

gemerkt dat het dus wél kan. De aanhouder wint. Je moet een beetje durf hebben, een lange adem, inzicht verwerven. Deze periode heeft zo in ons beider leven een geweldige persoonlijke ontwikkeling gebracht.’

Groeneveld: ‘We waren al geen types om achter de geraniums verzeild te raken, maar mijn wat dan heet ‘inactieve periode’ is zo actief als de neten gebleken, en ik heb echt veel kunnen betekenen voor mensen. We zijn ook lid geworden van de SP. Het succes is belangrijk, maar de weg ernaartoe was voor mij persoonlijk veel belangrijker.’ Hattinga Verschure: ‘Dit prachtafventuur

‘Mijn zogenaamde inactieve periode is zo actief als de neten gebleken’

gen. Maar omdat het allemaal zo lang heeft geduurd, zijn de lichtingen 2013 en 2014 er ook bij gekomen. Die zijn nog slechter af, want bij hen gaat ook nog eens de AOW-leeftijd stapsgewijs omhoog.’

Voorlopig blijft SBF Moet Eerlijk dus actief. De strijd is gewonnen, maar nog niet helemaal. Groeneveld en Hattinga Verschure denken erover om een boek over hun avontuur te schrijven. Hattinga Verschure: ‘De gemiddelde Nederlandse burger vindt dat hij niet bij machte is om op te boksen tegen het overheidsapparaat. Het vertrouwen in de overheid is verschrikkelijk afgenomen. Je wordt genegeerd en tegengewerkt; mensen verwachten aan het kortste eind te trekken. Wij hebben tot onze stomme verbazing

toont het succes van het idee dat je de wereld kunt veranderen.’

www.sbfmoeteerlijk.nl

tekst Diederik Olders
foto's Sander van Oorspronk

EIGEN RISICO LEVENSGEVAARLIJK

> 'MENSEN STOPPEN MET HARTMEDICATIE'

Volgens SP-Tweede Kamerlid Henk van Gerven is het eigen risico in de zorg levensgevaarlijk. Van Gerven: 'Op ons meldpunt ontving de SP binnen een week ruim tweeduizend voorbeelden van mensen die gestopt zijn met het slikken van hartmedicatie of niet meer naar de dokter durven door geldgebrek.' Ook de Landelijke Huisartsen Vereniging luidt de noodklok omdat artsen zich ernstige zorgen maken.

Het eigen risico gaat weer verder stijgen, mogelijk zelfs naar 405 euro. Volgens Van Gerven zal de bestaande tweedeling in gezondheid zo alleen maar toenemen: 'Hoger opgeleide mensen leven nu al gemiddeld zes jaar langer dan lager opgeleide. Het verschil van het aantal jaren dat als gezond wordt ervaren is zelfs 19 jaar.' Recent onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu wijst ook op het risico dat de gezondheidsverschillen tussen rijk en arm gaan stijgen mede vanwege de verminderde toegankelijkheid van zorg. Andere partijen blijven

foto Bas Stoffelsen

het riedeltje herhalen dat de zorg anders onbetaalbaar wordt. Volgens Van Gerven is zeker driekwart van de mensen meer dan bereid zelfs méér te betalen voor zorg als het geld maar niet verspild wordt.

> VAN DEN HOUT DE GROENSTE

foto archief SP

Hij heeft misschien zijn naam mee, maar het is toch echt zijn natuurbeleid dat hem de titel bezorgde. SP-gedeputeerde in Noord-Brabant Johan van den Hout (foto) is de Groenste Politicus van 2014. Volgens de jury van Natuurmonumenten wist de SP'er tegen de verdrukking in heel veel geld te reserveren voor het Brabantse deel van het nationale natuurnetwerk. Dat zijn

de ecologische verbindingzones, waardoor wilde dieren zich beter kunnen verplaatsen. De jury roemde Van den Hout omdat hij Noord-Brabant een lichtend voorbeeld voor alle andere provincies maakte. Dit was de eerste keer dat ook niet-landelijke politici konden meedingen naar de prijs.

> MOED THEATER 21 SEPTEMBER

Om alvast in de agenda te zetten: op 21 september is de volgende middag Moed-theater. De prachtige optredens en geweldige namen van eerdere afleveringen beloven veel goeds voor september. In de Tribune van september komt meer informatie. Die verschijnt echter een week voor de 21^e; als u zeker wilt zijn van een plaats kunt u het beste SPnet in de gaten houden.

www.spnet.nl

VOLGENS DE RAAD van Europa hebben veel **privatiseringen** een averechts effect op de kwaliteit van de publieke dienstverlening. De parlementaire assemblee van de Raad van Europa roept landen op om hervormingen kritisch te evalueren.

sp.nl/9zmdxv

OP VERZOEK VAN de SP komt er een **betaalingsregeling** voor mensen die hun verkeersboete wel willen betalen, maar het niet kunnen. SP-Kamerlid Nine Kooiman is blij: 'Ik kreeg regelmatig voorbeelden van ouders die werden weggehaald van hun kinderen en hun baan kwijtraakten omdat ze hun boetes niet kunnen betalen en het gevang in moesten.'

sp.nl/9zmdxw

DE EIGEN BIJDRAGE voor taalcursussen vormt een obstakel bij de strijd tegen **laaggeletterdheid**. SP-Kamerlid Tjitske Siderius wil daarom dat de eigen bijdrage voor taalcursussen nooit meer dan 10 procent van het cursusgeld mag bedragen.

sp.nl/9zmdy0

> SP-EUROFRACTIE RICHT ZICH OP HANDEL, INTERNE MARKT EN BEGROTINGSCONTROLE

Wekelijks schrijft SP-Europarlementariër Dennis de Jong (foto) een blog op www.sp.nl/europa. Op 29 juni verwoordde De Jong op welke manier de gekozen SP-Europarlementariërs – hijzelf en Anne-Marie Mineur – aan de slag zullen gaan; waar de prioriteiten komen te liggen. In het Europees Parlement doet het er nogal toe in welke commissie je mag zitten. En of je namens de groep (van andere linkse partijen waar we mee samenwerken) woordvoerder mag zijn op een onderwerp. En daar wordt over onderhandeld. Het lijken technische details, maar om effectief te werken in Brussel en Straatsburg, zijn dit belangrijke keuzes. De onderhandelingen vielen volgens De Jong goed uit: ‘Anne-Marie gaat zich storten op internationale handel en zelf mag ik door in de interne markt-commissie en in de commissie begrotingscontrole. Een mooi begin van een nieuwe parlementaire termijn.’

Eerste rang

De Jong: ‘Voor Anne-Marie bleek het helaas niet mogelijk een plek te krijgen in de commissie industrie, onderzoek en

foto Suzanne van de Kerk

energie, maar wel kreeg ze een andere hoofdprijs: de commissie handel, waarin onder andere het handels- en investeringsverdrag met de VS (TTIP, red.) wordt behandeld. We zitten als eurofractie zo op de eerste rang bij de onderhandelingen hierover en we gaan alles in het werk stellen om te voorkomen dat dit verdrag er komt. We zitten niet te wachten op Amerikaanse toestanden op sociaal, consumenten- en milieugebied. En al helemaal niet op arbitrageprocedures waarbij internationale bedrijven de Nederlandse overheid kunnen dwingen bepaald voor hen onwelgevallig beleid te

veranderen. Daarnaast heeft Anne-Marie de commissie juridische zaken en mensenrechten gekregen.’

Interne markt

De Jong heeft zelf ook cruciale onderwerpen: ‘Zelf blijf ik dezelfde commissies houden als in de vorige periode. Naar verwachting blijf ik woordvoerder voor onze groep op het gebied van de interne markt. Ook zal ik waarschijnlijk woordvoerder worden bij begrotingscontrole. Daarnaast blijf ik betrokken bij de commissie burgerlijke vrijheden (Justitie en Binnenlandse Zaken).’ Hoewel er de nadruk op ligt, zullen de SP’ers zich natuurlijk niet beperken tot de genoemde onderwerpen. De Jong: ‘De vrachtwagenchauffeurs kunnen op onze steun blijven rekenen, ook al zitten we niet in de commissie transport. En ook de strijd voor meer transparantie en terugdringing van de invloed van lobbyisten van grote bedrijven zetten we natuurlijk voort. Na de zomer gaat het Europees Parlement pas echt inhoudelijk aan de gang, maar we stropen nu alvast onze mouwen op: werk genoeg!’

> VAN BOMMEL: ‘MAAK HAAST MET SCHADEVERGOEDINGEN STANDRECHTELIJKE EXECUTIES’

SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel heeft de minister van Buitenlandse Zaken om opheldering gevraagd over de uitvoering van een regeling om weduwen van slachtoffers van standrechtelijke executies in Indonesië een schadevergoeding uit te betalen. Vorig jaar augustus beloofde het kabinet dat alle Indonesische vrouwen van de echtgenoten tussen 1945 en 1949 door Nederlandse militairen geëxecuteerd waren schadevergoeding zouden krijgen, als zij dit konden aantonen natuurlijk. Een zucht van opluchting ging toen door de groep nabestaanden, die tot dat moment

via de rechter genoegdoening probeerde af te dwingen.

17 claims, 1 toekenning

Maar volgens advocaat Liesbeth Zegveld, die de Indonesische weduwen vertegenwoordigt, klinkt de regeling sympathiek, maar is het resultaat dat de staat door te traineren minder uit gaat betalen in plaats van meer. De regeling zegt namelijk dat claims na het overlijden van de weduwe niet door de kinderen mogen worden overgenomen. Dat is in een procedure voor de rechter anders. Zegveld meldde vorig

jaar zeventien weduwen aan voor de regeling. Resultaat: één toekenning, veertien afwijzingen en tweemaal een overleden weduwe, waardoor de claim dus ook komt te vervallen. De advocaat stelt dat er onmogelijke eisen worden gesteld aan de bewijsvoering van feiten die zeventig jaar geleden hebben plaatsgevonden.

Van Bommel heeft deze aantijgingen aan minister Timmermans voorgelegd en roept hem op om zijn beloftes na te komen en er ook haast mee te maken.

SP-KAMERLID RENSKÉ Leijten ziet geen reden om voor het inrichten van een ‘Landelijk Schakelpunt’ te stemmen. Leijten: ‘Dat is gewoon een private doorstart van het **Elektronisch Patiëntendossier** onder een andere naam.’

OOK NA DE invoering van het **passend onderwijs** moet medische zorg op scholen gegarandeerd zijn, stelt de SP voor. SP-Kamerlid Tjitske Siderius: ‘De leerkracht moet mogelijk straks ook medische handelingen gaan verrichten, terwijl hij of zij is aangesteld om te onderwijzen.’

MINISTER SCHIPPERS WIL de vrije artskeuze inperken. De SP schaart zich achter de hartenkreet van een van de sprekers op een hoorzitting in de Tweede Kamer: ‘Als dit plan doorgaat, dan snijdt de minister **de band tussen patiënt en arts** definitief door.’

sp.nl/9zmdxp

sp.nl/9zmdxq

sp.nl/9zmdxu

> SP BESTUURT IN AMSTERDAM

De SP ‘pakt’ de hoofdstad. Nu de SP voor het eerst in de geschiedenis in het college van Amsterdam komt, wordt de SP de hemel in geprezen voor het goede onderhandelingsresultaat. Ook roepen commentatoren dat de SP de PvdA aan het vervangen is. Arjan Vliegthart is een van de twee SP-wethouders (de ander is Laurens Ivens) die onder zulke hoge verwachtingen mag gaan pionieren: ‘Verder is Amsterdam gewoon een stad, met lokale problemen en lokale oplossingen.’

› Hoe symbolisch is het dat de SP in de hoofdstad bestuurt?

‘Amsterdam is een gewone stad. De grootste weliswaar, met 800.000 inwoners. Amsterdam staat wel vaak in de schijnwerpers. Niet alleen omdat het de hoofdstad is. De grootste stad van Nederland speelt ook vaak een rol in het aanzetten tot maatschappelijk debat. Op het gebied van kunst en cultuur bijvoorbeeld. Maar ook op het gebied van sociale problematiek loopt een stad als Amsterdam soms helaas voorop. En er is natuurlijk de symboliek van de politieke aardverschuiving. Die was in Amsterdam erg zichtbaar: PvdA verloor flink; de SP en D66 wonnen. Dat wij nu wel en de PvdA niet in het bestuur zitten, maakt die aardverschuiving nog zichtbaarder. Maar ik blijf zeggen: met al die symboliek blijft Amsterdam gewoon een stad, met lokale problemen en lokale oplossingen.’

› Was er nog wel wat uit te slepen in een college dat was voorgekookt door D66 en VVD?

‘Zo lag het dus niet. Wij kwamen pas laat aan de onderhandelingstafel zitten, maar

dat maakte onze positie juist veel sterker. De basis voor dit college was niet dat D66 en VVD nog iemand erbij zochten. De basis waren twee formateurs, een van D66 en een van de SP. En het resultaat is goed. De reacties in commentaren en columns is vrijwel unaniem dat de SP er heel veel uit heeft geslept. Bijvoorbeeld dat er substantieel geld wordt uitgetrokken voor armoedebeleid. En wonen: we kunnen niet alle slechte plannen uit Den Haag tegenhouden, maar Amsterdam gaat geen bijdrage meer leveren aan verslechtering van de volkshuisvesting.

› Sommigen zeggen: nu de SP met de VVD bestuurt, is er geen verschil meer met de PvdA.

‘Het verschil zit niet in je coalitiepartner, maar in het beleid. Ik stel vast dat wij in Amsterdam voor elkaar krijgen wat de PvdA al die jaren niet is gelukt - bijvoorbeeld dat geld voor armoedebeleid. Gewoon met D66 en de VVD. Verschil maak je op de inhoud.’

› Ben je niet bang dat elk foutje en twijfelmoment van de SP-wethouders enorm wordt uitvergroot?

‘Dat gaat zeker gebeuren. Maar als we daar bang voor zijn, kunnen we als SP beter ophouden.’

› Zijn jullie al ingekapseld door de macht?

‘Ha ha. We worden wel ingewerkt. Maar nee, wij zijn ons zeer bewust van het gevaar dat als je aan de macht komt, de macht ook aan jou komt. Net als SP-wethouders in heel Nederland houden wij voor ogen dat college-deelname een middel is om wat te bereiken, en geen doel op zich. En wij hebben een actieve SP-afdeling die ons scherp houdt.’

› Je stopt als hoofd van het Wetenschappelijk Bureau en als senator. Wat ga je missen?

‘Natuurlijk de geweldige collega’s. Als je steeds omringd bent door allemaal SP’ers, is je werkplek ook een thuisbasis. Dat is hier natuurlijk heel anders. Ik voel me nu een pionier in buitendienst.’

tekst Diederik Olders
foto Archief SP

Een man neemt zijn intrek in de tijdelijke behuizing.

VLUCHTELINGENOPVANG IN ONNEN

WERELDKEUKEN IN HET DORPSHUIS

In het Groningse Onnen verhuurt een campingbaas zijn kwijnende vakantiepark aan het COA, voor tijdelijke opvang van asielzoekers. De dorpingen voelen zich wat overrompeld. Maar in plaats van de hakken in het zand te zetten, kiezen zij voor betrokkenheid: de eerste vrijwilligers hebben zich al gemeld.

ONDER HET PLAATSNAAMBORD van Onnen hangt een welkomstspreuk: "Hier gern gain race, 't dörp het shared space." Dat betekent zoveel als: niet te hard rijden, wij delen de ruimte. Onnen is gesitueerd in een aantrekkelijke landelijke omgeving op fietsafstand van het Zuidlaardermeer. Typisch Groningse huisjes in rode baksteen, statige boerderijen, smalle straatjes, onberispelijke voortuinen en overvliegende ooievaars. Winkels en andere voorzieningen ontbreken. Er staat alleen een dorps huis (De Tiehof), naast

een antikraak bewoond schooltje en schuin tegenover een tot woning verbouwd kerkje.

Het sluimerdorpje Onnen, onder de rook van de stad Groningen, werd in mei wakker geschud. Binnen een paar dagen was er de vestiging van een zogenaamde procesopvanglocatie voor asielzoekers geregeld. De gemeenteraad van Haren, waartoe Onnen behoort, stemde er unaniem mee in. De plaatselijke bevolking, tijdens een spoedzitting geïnformeerd, geeft het Centraal

Opvangorgaan Asielzoekers (COA) het voordeel van de twijfel. Met een maximale capaciteit van 480 opvangplekken kan het aantal dorpsbewoners bijna verdubbelen.

De voormalige camping Onnenstaete ligt aan de zuidelijke dorpsrand. Hier is in allerijl een opvangcentrum ingericht. Een kleine maand na de ingebruikname verblijven er al ruim 150 asielzoekers, al mag je hen formeel niet zo noemen. Vluchtelingen? Vreemdelingen? Het zijn statusloze mensen uit

Twee Armeense broertjes spelen in het zand. Als ze na de zomer nog in Onnen zijn, moeten ze naar school.

vooral Syrië en Eritrea. Hun achtergronden worden door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) onderzocht alvorens over hun lot wordt beschikt. Vanuit Onnen kunnen ze eventueel doorstromen naar een asielzoekerscentrum. Ook een gedwongen terugkeer naar het vaderland hangt in de lucht.

Gelaten maar veilig afwachten

‘Wij weten nog helemaal niets van hun situatie, ze verkeren in grote onzekerheid. Het is onze taak om voor fatsoenlijke opvang en veiligheid te zorgen. De IND bepaalt wat er gebeurt’, zegt Alet Bouwmeester, woordvoerder van het COA. Ze verblijven in eenvoudige zomerhuisjes. Twee slaapruiden met stapelbedden, douche, ‘woonkamer’ met keukentje, koelkastje, magnetron, een tafel en zes stoelen, een led-tv. Het gas is afgesloten. Op een procesopvanglocatie wordt, anders dan in een azc, niet zelf gekookt. Een cateraar bezorgt dagelijks de maaltijden. Iedereen beschikt nu nog over een eigen wasautomaat. Straks zullen ze de was doen in een wasserette. Niemand

ontvangt een dagvergoeding. Medische zorg wordt verleend via verzekeraar Menzis, het COA heeft de basisverzekeringen afgesloten. Op Onnenstaete werken vooralsnog tien mensen, de manager, huismeesters en begeleiders en beveiligingspersoneel. De vluchtelingen (dat is in deze fase toch de beste omschrijving) mogen gaan en staan waar ze willen. De bus naar het een paar kilometer noordelijk gelegen Haren stopt voor de ingang. Wie geen geld heeft, gaat lopen. Alet Bouwmeester: ‘Ze zijn gewend lopend grote afstanden af te leggen en bovendien hebben ze dan iets te doen. De verveling ligt natuurlijk op de loer.’ De mensen komen vriendelijk over, zeker de mannen en vrouwen uit Eritrea. Beleefd en voorkomend. Welk leed er achter hun glimlach schuilgaat, is niet te peilen. ‘Hoe zijn ze in Europa beland? Wat hebben ze meegemaakt? Zijn ze in zee gegaan met mensensmokkelaars? Het is aan de IND om dat allemaal uit te zoeken, het heeft geen zin erover te speculeren. Bij ons voelen ze zich in elk geval veilig, hoe gelaten ze alles ook ondergaan.’

De dorpsbewoners op hun beurt maken zich op voorhand geen grote zorgen over overlast, ook al voelen zij zich overvallen. De eerste vrijwilligers hebben zich al gemeld, er is een overlegcommissie met daarin het locatiehoofd, omwonenden en de wijkagent. Alet Bouwmeester woonde de informatiebijeenkomst van de gemeente bij. ‘Er werden heel wat vragen gesteld en dat snap ik heel goed. Wij hadden het liever wat langer voorbereid. Normaal staat er een halfjaar voor, maar door de plotselinge toestroom van asielzoekers moest snel worden gehandeld. Er bestaan best zorgen in dit kleine dorp en daar kan ik heel goed in komen. Met openheid en eerlijke antwoorden bereik je het meest. Wij kunnen niet iedereen geruststellen, al staat een absolute meerderheid er niet afwijzend tegenover.’

Slimme campingbaas

De rust op Onnenstaete wordt herhaaldelijk verstoord door vliegtuigjes, afkomstig van vliegveld Eelde. Toen hij er net was gearriveerd, kreeg een man uit Syrië de schrik van zijn leven. Het geluid herinnerde hem aan

de bommenwerpers boven zijn verscheurde land. 'Je weet niet met welke trauma's ze worstelen.' Marion Oosterveld woont op een paar hinkstapsprongen afstand van de voormalige camping, die door de eigenaar wordt verhuurd aan het COA. 'Het liep voor geen meter met Onnenstaete, die man heeft slim gebruik gemaakt van de mogelijkheden.' Marion kijkt vanuit haar achtertuin uit op het vluchtelingencentrum. Zonder in Wilderstaal te vervallen, heeft zij zo haar bedenkingen. 'Het is meteen zo'n groot aantal, bijna 500. En hoe lang blijven ze? Eerst was er sprake van enkele dagen, toen van een paar weken en nu heb ik gehoord dat het wel maanden kan duren voordat ze uitsluitel krijgen van de IND. Daarbij acht ik het zeker niet uitgesloten dat het op termijn wordt omgebouwd tot een azc. Wij kunnen niet anders dan toezien en afwachten.' Ze begrijpt dat de mensen ergens moeten worden ondergebracht, ze heeft alleen moeite met de snelheid van handelen door het COA. 'Het was in een vloek en een zucht geregeld. Enige zorgvuldigheid was toch wel op z'n plaats geweest. Daarom ben ik enigszins argwanend. Onnen is een dorp waar iedereen elkaar kent en niemand de achterdeur op slot doet. Eerst zaten er Poolse arbeidsmigranten. Ik moet zeggen dat je daar nauwelijks iets van merkte. Maar ja, zij waren de hele dag aan het werk. Voor de asielzoekers is Nederland een volkomen vreemd land met een andere cultuur en veel welvaart. Denken zij dat wij allemaal rijk zijn? Laatst vroeg een man al om wat geld. Dat geeft toch te denken. Houd het er maar op dat ik sceptisch ben. Veel van mijn dorps-

De bewoners willen niet herkenbaar op de foto, wel toont een van hen de littekens op zijn rug. De IND onderzoekt wat er is gebeurd.

genoten geloven in een goede afloop, maar zij wonen er niet bovenop.'

Hélène Molijn, beheerder van het dorps huis, is al een paar keer op Onnenstaete geweest. Vandaag zit zij aan een picknicktafel een sigaret te roken. Ze wil met Alet Bouwmeester afspraken maken over activiteiten voor

alle dorpsbewoners, de permante en de tijdelijke. Twee Armeense jongetjes spelen in het zand. Hun oudere broertje draagt een oranje petje, de ouders spreken geen woord Engels of Duits. Ja, als het over voetbal gaat, ontstaat er enig contact. Fans van het Nederlands elftal, dat wordt snel duidelijk. 'Sport verbreedert', zegt Hélène: 'Sport,

Opvangplekken in sneltreinvaart

Volgens het COA melden zich de laatste maanden wekelijks zo'n duizend mensen voor asiel; dat waren er daarvoor driehonderd. Daardoor wordt in sneltreinvaart naar nieuwe opvangplekken gezocht. Staatssecretaris Teeven, van Veiligheid en Justitie, heeft het COA en de IND opdracht gegeven er alles aan te doen om de instroom te verwerken en haast te maken met de asielprocedures.

Zo kon het gebeuren dat het oog viel op een camping met eenvoudige bungalows in Onnen, een volgens de opvangorganisatie geschikte plek als tijdelijke eerste opvanglocatie. Het gemeentebestuur hoefde er niet lang over na te denken. De opvang van asielzoekers wordt gezien als een maatschappelijke verantwoordelijkheid. De gemeente gedooft het gebruik minimaal één en maximaal drie jaar.

Onnenstaete lag er praktisch gebruiksklaar bij toen medewerkers van het COA begonnen met de

inrichting. Er waren al de nodige voorzieningen, het terrein is overzichtelijk en biedt voldoende privacy. Bij de verdeling van de woonruimte wordt gekeken naar de herkomst van de asielzoekers en hun gezinssituatie. Vrouwen en mannen die geen familie van elkaar zijn, worden gescheiden.

Op dit moment is er plaats voor 215 mensen. Dat kunnen er in totaal 480 worden. De kavels voor nieuwe huisjes liggen klaar, bekabeld en al. De asielzoekers in Onnen zijn vooral afkomstig uit Eritrea en Syrië, een minderheid komt uit Afghanistan, Irak en Iran. Er zijn complete gezinnen en alleenstaanden neergestreken op Onnenstaete. Voordat een vreemdeling op een procesopvanglocatie wordt geplaatst, verblijft diegene in de centrale ontvangstlocatie in Ter Apel. Daar wordt hij of zij door de vreemdelingenpolitie geregistreerd. Ook de identiteit wordt onderzocht. De GGD verricht een tbc-onderzoek. Vervolgens verhuist de asiel-

zoeker naar een procesopvanglocatie. Hoe lang iemand daar moet blijven in afwachting van de asielaanvraag is vanwege het grote aantal procedures moeilijk te voorspellen. Er kunnen maanden overheen gaan voordat een asielzoekerscentrum in beeld komt.

Is de asielzoeker eenmaal in het bezit van een verblijfsvergunning dan wordt naar zelfstandige woonruimte gezocht. Wie geen toestemming krijgt om zich definitief in ons land te vestigen, krijgt vier weken de tijd om zich voor te bereiden op een vertrek, dat wordt geregeld door de Dienst Terugkeer en Vertrek.

Dan zijn er nog de vrijheidsbeperkende locaties, bedoeld voor uitgeprocedeerde asielzoekers. Terugkeer naar het vaderland is onafwendbaar. Hoeveel tijd daaroverheen gaat, verschilt van 'geval tot geval'.

Beddengoed voor nieuwe bewoners van Onnenstaete.

eten en muziek. Ik vang in het dorps huis overwegend positieve geluiden op, het moet mogelijk zijn om elkaar beter te leren kennen. Ik zou het geweldig vinden als asielzoekers bij mij komen koken, zo haal ik de wereldkeuken in het dorps huis en dan nodig ik iedereen in het dorp uit om een vorkje mee te komen prikken. Beetje muziek erbij, dat zou de acceptatie en integratie bevorderen.'

Gemoedelijk

Alet Bouwmeester staat open voor de suggesties. Ze wijst erop dat de Stichting Vrolijkheid, die op alle azc's in ons land actief is, ook in Onnen voor vermaak zal zorgen. Vluchtelingenwerk, dat de begeleiding voor zijn rekening neemt, heeft zijn intrek al genomen in een chaletje. De laatste hand wordt gelegd aan een open leercentrum met computers. En de kinderen, moeten zij naar school? Alet: 'Het is bijna zomervakantie. Mochten ze er eind augustus nog zitten dan moet het er wel van komen. Wij zijn al bezig met een basisschool in Haren. Onderwijs is een taak van de gemeente.'

Dus die paar weken kunnen inderdaad maanden worden? 'Ik sluit het niet uit, al kan ik daar op dit moment geen zinnig woord over zeggen.' Ze benadrukt dat ook de vluchtelingen worden voorgelicht. Over de Nederlandse gewoonten en gebruiken,

over de leerplicht, het inzamelen van afval en nog zo het een en ander. 'Ik kwam erachter dat ze niet snappen waarom Nederlanders bellen als ze fietsen. Ze liepen met z'n vieren naast elkaar en moesten aan de kant gaan, voor ons de gewoonste zaak van de wereld, voor hen even wennen. Zo leg ik ook uit dat je in de winkel niet naast, maar achter elkaar staat bij de kassa. Ze trekken er vaak in groepjes op uit, dat kan de beeldvorming beïnvloeden.'

Hélène Molijn, gepokt en gemazeld in de horeca, hoopt dat het dorps huis de mensen nader bij elkaar brengt. 'Ik heb er alle vertrouwen in als het COA meewerkt. Dat Onnen gematigd positief reageert op de komst van de vluchtelingen stemt hoopvol, je moet er samen wat van willen maken. De dorpsbewoners zijn gemoedelijk, er gebeurt niet veel, hun hoofden zitten niet vol met negatieve gedachten over vreemdelingen. Ik kom zelf uit Rotterdam, daar speelt een heel andere problematiek dan op het platteland.'

Veiligheid door vriendschap

Locatiemanager Gerrit de Lang geeft een rondleiding over het terrein, legt uit dat de wasautomaten worden geleased en weet uit ervaring dat vluchtelingen uit gevaarlijke gebieden zich, ook al moeten ze lang in het ongewisse blijven over hun toekomst, geborgen voelen op een centrum als Onnenstaete,

hoe minimaal – in Nederlandse ogen – de behuizing ook is. De angst voor acuut gevaar is geweken, ze wachten het onderzoek en de procedures in lijdzaamheid af. 'En intussen proberen wij hen zo prettig mogelijk op te vangen. Daarbij hanteert het COA een strak programma van eisen. Zorgvuldigheid is geboden, hoe ingewikkeld het logistiek ook kan zijn. In Onnen moesten wij razendsnel handelen. Dankzij de protocollen wordt niets over het hoofd gezien.'

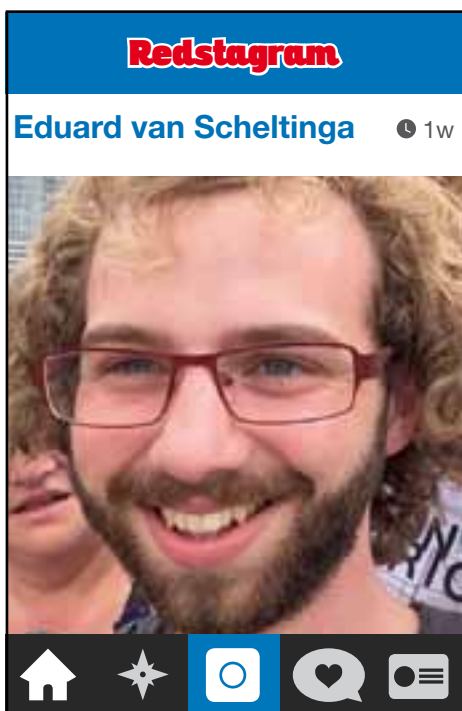
De Armeense broertjes zijn uitgespeeld, de zomervakantie zal nog lang duren. Hélène Molijn heeft gelijk. De verveling moet worden bestreden, vrijwilligers staan in de startblokken. Dominee Henk Venema van de gereformeerd vrijgemaakte kerk had het op een website al zo gezegd: "De beste garantie voor veiligheid is vriendschap."

Bij het verlaten van het esdorp Onnen, met van de elf rijksmonumenten de poldermolen De Biks als blikvanger, leest de bezoeker in grote letters: "Mooi da'j der waarn." Fijn dat je er was. ●

tekst Robin Bruinsma
foto's Kees van de Veen

‘KEIHARD KNALLEN’

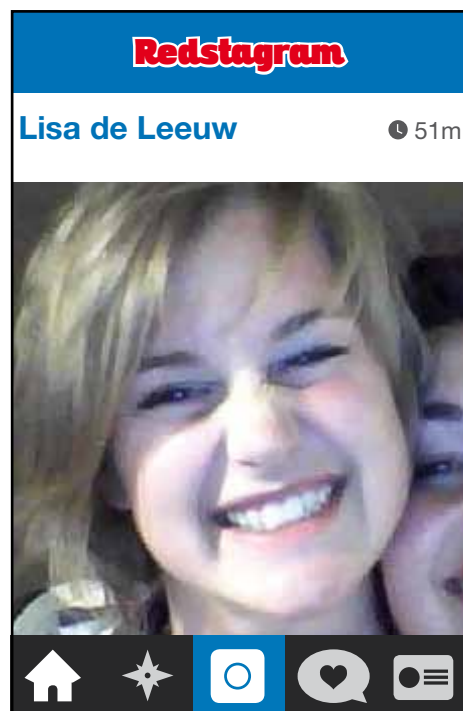
Begin juni koos ROOD, jong in de SP, een nieuw bestuur. De meest actieve politieke organisatie van Nederland telt ruim 1800 leden. Tribune vroeg de nieuwe bestuursleden om een voorstelberichtje en een *selfie*. Bij voorzitter Merel Stoop vragen we nog even door.

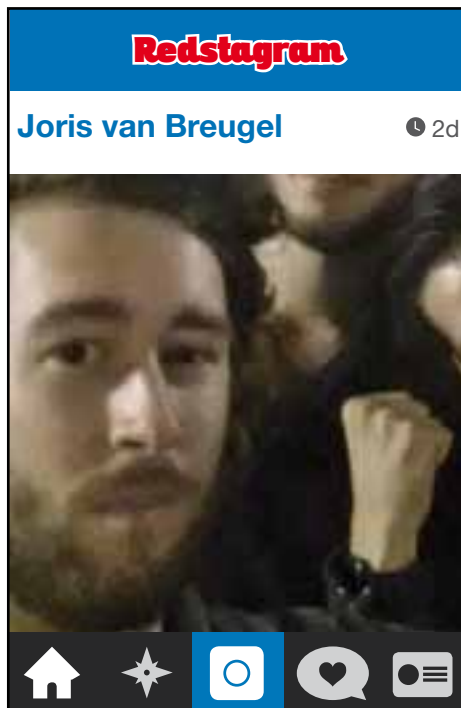
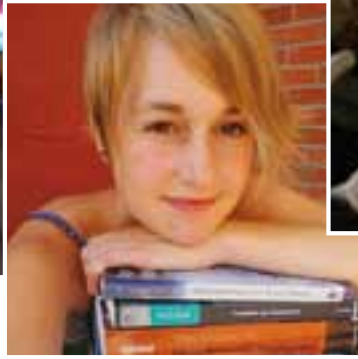
‘IK WOON IN Rotterdam en studeer filosofie. Naast mijn studie en ROOD zeil ik graag. Ik wilde graag wat doen voor een eerlijker wereld, maar ik dacht dat alle partijen stoffige praatclubs zijn. ROOD bleek een club die wel daadwerkelijk voor een andere wereld strijdt. De ongelijkheid groeit in Nederland enorm. Daarom ga ik ook komend jaar weer graag aan de slag in het ROOD-bestuur om met de hele vereniging de strijd voor een andere wereld aan te gaan.’ •

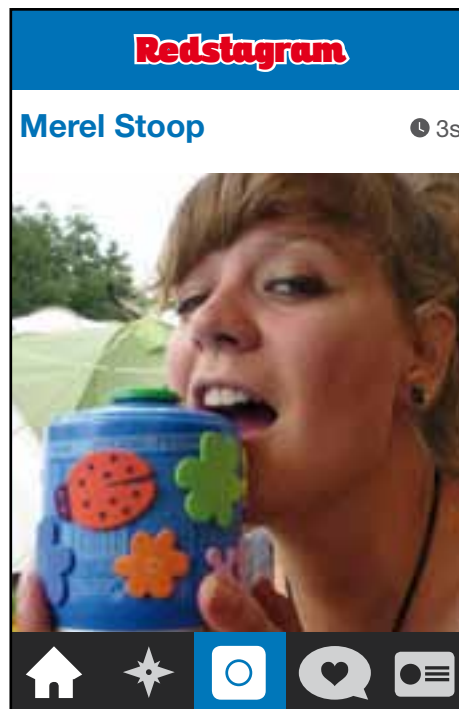
‘IK BEN 22 jaar, geboren Amsterdamer en woon in Diemen. In het dagelijks leven ben ik docent geschiedenis en levensbeschouwing op een middelbare school in Velsen. Ik hou ervan om met kameraden keiharde hip-hop te luisteren en een balletje te trappen. In het bestuur ben ik verantwoordelijk voor de ROOD-groepen. Hierbij help en ondersteun ik kameraden uit alle hoeken van Nederland die activistisch zijn en hun buurt socialer willen maken. Alleen zo komen we tot een socialistische maatschappij.’ •

‘IK WOON IN Groningen. In het dagelijks leven ben ik naast ROOD-activist ook sociologie-student en werk ik bij de thuiszorg. Daarnaast houd ik van lezen, films kijken, genieten van mooi weer en reizen. Mijn vriend en ik hebben geen huisje en boompje, maar wel een beestje: Guus. Vanuit het bestuur ondersteun ik afdelingen waar jongeren aan de slag willen met ROOD. Ik heb zin om komend jaar keihard te knallen en weer een stapje dichterbij een socialistische samenleving te komen.’ •

'IK BEN 21 en naast fulltime activist ben ik ook student politicologie. Ik ben opgegroeid in de buurt van Breda, de mooiste stad van Nederland. Ik heb me bij ROOD aangesloten omdat ik de wereld wilde verbeteren. Niet aan de kant staan en zeuren, maar samen met anderen de problemen aanpakken. Ik geniet ervan als mensen inzien dat activisme loont. Mijn grootste les bij ROOD? Vier iedere overwinning met een biertje!' •

'HO! MIJN NAAM IS MEREL en ik ben 23 jaar. Ik woon met vriend Bart, kanarie Peter, woestijnratje Pauline en kat Frits in Den Bosch. Ik studeer in Nijmegen; eerst Nederlands gedaan en nu een pre-master geschiedenis. Ik ben gek op festivals en ben dan ook bijna ieder jaar met vrienden wel te vinden op Pinkpop, Lowlands of Best Kept Secret. Natuurlijk kampeer ik daar dan ook, met gasstelletje en al. Bij ROOD is actievoeren het allerleukste!' •

'Je bent de nieuwe voorzitter van ROOD: gaat er daarmee veel veranderen?'
'Nee, we blijven samen met jongeren lokaal kijken wat ze daar kunnen verbeteren en

landelijk de belangrijke thema's oppakken. Wel zullen we nu wat meer met studenten gaan doen, maar dat komt vooral doordat nu de stufi wordt afgeschaft, en studenten heel vaak op de partijen stemmen die dat mogelijk maken - zoals D66.'

'Je bestuursleden zeggen het ook weer: ROOD doet tenminste wat. Moeten ze dat zeggen?'

'Nee, het is gewoon waar. Het is zelfs een van de belangrijkste dingen van ROOD, maar ook de SP. Met mensen, in ons geval jongeren, aan de slag om de wereld een beetje te verbeteren. Zodat ze merken: democratie is veel meer dan naar de stembus gaan. Je kunt de wereld veranderen, je moet alleen wel beginnen.'

'ROOD en SP, twee handen op één buik: is ROOD niet veel te braaf?'

'ROOD hoort bij de SP. Bij andere partijen zie je weleens dat de jongerenvereniging probeert de standpunten van de partij te veranderen. Bij de SP kunnen jongeren dat toch al, want ze zijn lid van de partij en doen mee aan de partijdemocratie. Ik vind niet dat ik als jongere meer te zeggen moet hebben in de partij dan een ouder SP-lid. En of we te braaf zijn: het mag best eens wat pittiger, wat mij betreft.' •

tekst Diederik Olders
foto's de bestuursleden 'self'

LINKSVOOR **GEEN HAANTJESGEDRAG**

Mirjam Janson (37) is sinds een halfjaar afdelingsvoorzitter van de SP Harderwijk. Ze werkt in een natuurvoedingswinkel en heeft daarnaast haar handen vol aan haar elfjarige zoontje en haar dochters, een tweeling van zes: ‘Hartstikke leuk, uitdagend maar ook best pittig.’

› **Wanneer ben je lid geworden van de SP?**

‘Drie jaar geleden. Ik kan slecht tegen onrecht. In onze samenleving worden hele groepen buitengesloten, zoals ouderen en gehandicapten. Kijk bijvoorbeeld maar hoe ons zorgstelsel op de helling gaat voor mensen met een kleiner inkomen. Daar wil ik tegen vechten. Ook voor mijn kinderen.’

› **Voor je kinderen?**

‘Ja, ik wil dat zij later ook nog sociale zekerheden zullen hebben. Door politiek actief te zijn, wil ik ze bovendien het goede voorbeeld geven. Niets is vanzelfsprekend, we moeten opkomen voor onze rechten en onze medemensen.’

› **Hoe bevalt het om de afdeling te leiden?**

‘Heel goed. Ik organiseer ledenbijeenkomsten bij mij thuis, met een hapje en een drankje en interessante sprekers. Dat werkt, we hebben nu een enthousiaste kerngroep

en aanwas van nieuwe leden. Ik vind leiderschap trouwens een naar woord, ik spreek liever van dienstbaarheid: elkaar helpen en ieders sterke punten benutten. Ik wil hier geen haantjesgedrag. Wie iets op zich neemt, moet zich daar echt verantwoordelijk voor voelen.’

› **Wat is je voornaamste politieke ambitie?**

‘Ik wil me hard maken voor kleinschalige biologische landbouw in de regio. De keuzes die we maken in de politiek en met onze dagelijkse boodschappen zijn heel bepalend voor hoe de wereld er uitziet. Veel mensen realiseren zich dat niet. Kiezen we voor de kiloknaller of voor onbespoten groenten, voor verdere schaalvergroting of voor familiebedrijven? Zulke keuzes hebben ingrijpende gevolgen voor ons landschap en zelfs voor het voortbestaan van de bijen en het regenwoud.’ ●

PUINHOOP PASSEND ONDERWIJS

In de media heerst terecht verontwaardiging over kinderen die niet naar school kunnen omdat er een etiket (of meer) op zit. Echter niemand heeft het over de groep kinderen die door de scholen wel worden toegelaten, met veel tegenzin, en dan maar in de makkelijkste schoolvorm worden geschoven, zelfs al kunnen ze beter. Ook niet over de leerkrachten, die in wezen voor elk kind een eigen leerplan, eigen lesmethoden, een eigen leerdoel en zovoorts moeten opstellen. Want slechts met zo'n inzet, kunnen ook alle kinderen met een beperking op hun niveau les krijgen. Als ouder vrees ik het ergste want weer is onderwijs aan het veranderen, terwijl het aan alle kanten ontbreekt aan geld, kennis, plaats, tijd enzovoorts. Extra leerkrachten zijn er niet, erger nog, er wordt bezuinigd. Waar zit in de regering en parlement iemand die nog ver vooruit denkt? Maak van vmbo geen opvangbak voor het onpassende onderwijs!

A. Motz

VAN HARTE!

Dat is nog eens een originele manier om de wereld te laten weten dat je zoon geslaagd is.

foto Aad Veldhoen uit Utrecht

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

DOORLOPENDE MACTHIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v _____
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr.)
handtekening : _____

Tribune juli / augustus 2014

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een enveloppe zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

DE SP-ZOMERPUZZEL 2014

Met dit jaar als thema 'De Wereld Over!' is de zomerpuzzel van de Tribune opgedeeld in 14 categorieën, telkens bestaande uit 2 vragen over hetzelfde land. De beide vragen binnen elke categorie geven eenzelfde letter als oplossing. In totaal zijn er dus 28 vragen, voor een totaal van 14 letters. Het antwoord is een woord bestaand uit deze 14 letters.

Van iedere categorie dient u de bijpassende letter over te brengen naar het gelijkgenummerde hokje in de tabel genaamd 'Oplossing'. Bij iedere vraag staat verder tussen teksthaakjes aangegeven op welke plaats in het antwoord de letter voorkomt. Eventuele leestekens tellen mee als afzonderlijke letters; spaties niet, en de 'ij' wordt beschouwd als één letter.

Voorbeeld: De gezochte letter in '10e van 12 letters' bij het fictieve antwoord 'Karel de Grote' is een 'o'.

U kunt uw oplossing (alleen het woord van 14 letters uit het schema) opsturen naar de redactie van de Tribune.

Categorie 1: Unieke vlag, jongens! Niet rechthoekig (dus ook niet vierkant).

- Precies wanneer is niet duidelijk, wel dat hij in Lumbini geboren is en later 80 werd. [3^e van 14 letters]
- Volk levert beroemde (gelijknamige) soldaten aan Britse Leger. [2^e van 6 letters]

Categorie 2: Laos, Thailand, Vietnam, een Golf en een Zee.

- In de provincie Siem Reap werd 's werelds grootste religieuze bouwwerk opgetrokken uit twee soorten [1^e van 9 letters]
- Zijn ze goed geteld? 5329 tegels met atoom nummer 47 op de vloer. [1^e van 14 letters]

Categorie 3: Toch ziet het er vooral wit.

- 'We hadden hen beter nooit ontdekt' verzucht de Deense Premier in de TV-serie 'Borgen'. Zij heeft het over de Deense ... (van 1814 tot 1953). [6^e van 7 letters]
- Voorwaarts! Nu ja, na 30 jaar, vanaf 2009 even niet. [2^e van 6 letters]

Categorie 4: Na Zoeloe en Xhosa komt Kaap-Hollands.

- 33° 48' 26" S, 18° 22' 10" E 0 – van leprakolonie tot Werelderfgoed. [1^e van 12 letters]
- Zelfuitgeroepen oudste stad in Oranje Vrijstaat, gesticht door Potgieter. [6^e van 7 letters]

Categorie 5: De zangeres mag misschien geen naam hebben, maar het land wel!

- Landschapsmorfologie in 'Ecatepec de ...'. [3^e van 7 letters]
- Schafte in zijn land officieel de slavernij af. [15^e van 17 letters]

Categorie 6: Tanganyika en Zanzibar, ia?

- Geflankeerd door de iets lagere Shira en Mawenzi. [4^e van 4 letters]
- De olifant bleef steken in de modder van de Kikuyu-stroom. Dit is 'de plaats waar hij is gezonken'. [2^e van 6 letters]

OPLOSSINGEN JUNI 2014

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 2) Gemelk 4) Rookruimte 7) Dichtbij 10) Seriemoordenaars 11) Teerzeep 12) Toestel 13) Stranddief 14) Strikt 16) Bessenjenever 18) Epe.

Verticaal

- 1) Klimtijdrit 2) Gekscherend 3) Bedriegertjes 5) Ondergrondse 6) Uitroepteken 8) April 9) Laatmis 10) Smeerkees 15) Beet 17) Nipt.

HOOFDSTAART

Puzzelwoord

Vaart

Havensteden

Rechtsom: A) Haifa B) Amsterdam C) Marseille

Linksom: A) Hull B) Liverpool C) Le Havre

De winnaar van juni is G.H. Smits uit Arnhem.

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 3 september

2014 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

014 - DE WERELD OVER!

Categorie 7: Skibank.

- Verplicht gebruik wordt aangegeven door verkeersborden. Ze zijn altijd verboden in de Selisberg, San Bernardino en St. Gotthard tunnels. [7^e van 15 letters]
- Hij bevestigt de relatie tussen Uri en Glarus, maar niet 's winters. [1^e van 10 letters]

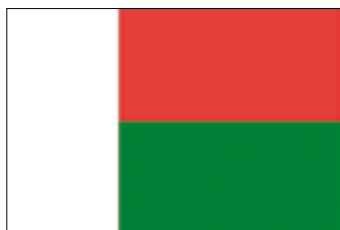
Categorie 8: Duisternis Sendero Luminoso

- Landnummer: +51. Hoofdstad: [3^e van 4 letters]
- Iets boven 5800; een echte heer. [3^e van 7 letters]

Categorie 9: Deel van de Europese Unie dat formeel bezet gebied is.

- Landstalen: ... en Turks. [1^e van 6 letters]
- Richard, u weet wel: die van Robin Hood, huwde haar met de nodige pracht en praal te Limasol. [6^e van 20 letters]

Categorie 10: Dreef van Afrika naar het zuiden maar verloor daar de Seychellen en India.

- Het nationale instrument is de Valiha (een buisvormige ...). [4e van 5 letters]
- Rode Admiraal kreeg nog training van de Fransen. [5e van 15 letters]

Categorie 11: Drie volkeren, drie talen, twee delen, één land?

- Hoofdstad van deelstaat Penang, genoemd naar een koning. [2e van 10 letters]
- Kleinste deelstaat, bijna geheel omsloten door een buurland. [2e van 6 letters]

Categorie 12: Γᾶ is 'thuis'.

- Koudste hoofdstad ter wereld, maar heeft dan toch 5 keer de letter '.' . [die letter, dus!]
- Er begint een nieuw jaar. [3^e van 10 letters]

Categorie 13: IJsberen lopen dronken op luchtkussens.

- 493,59 km² en daarmee de 9^e van het land. [4^e van 7 letters]
- 'Dubbelt' samen met Zweedse buur aan de Botnische Golf en bezit een van de grootste kerken in het land. [1^e van 6 letters]

Categorie 14: عُمان سلطنة

- Zonder grondwet kiezen in dit sultanaat ook vrouwen de 84 leden van de Adviesgevende Raad of [6^e van 14 letters]
- Dankt de bijnaam 'Het Noorwegen van

Oplossing

4	1	9	2	12	7	13	6	11	5	3	14	8	10

THEO DE BUURTCONCIERGE

